

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1639/2006/EB

2006 m. spalio 24 d.

dėl Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos įsteigimo (2007–2013 m.)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 156 straipsnį, 157 straipsnio 3 dalį ir 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonos Europos Vadovų Taryba išskėlė tikslą Europos Sąjungai tapti konkurencingiausia ir dinamiškiausia žiniomis paremta ekonomika pasaulyje. Ji pabrėžė, kaip svarbu sukurti mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) palankią aplinką, pasidalinti geriausia praktika bei užtikrinti didesnę valstybių narių konvergenciją. 2001 m. birželio 15–16 d. Gotenburgo Europos Vadovų Taryba susitarė dėl Sąjungos tvaraus vystymosi strategijos, skirtos užtikrinti, kad augant ekonomikai kartu stiprėtų socialinė įtrauktis ir aplinkos apsauga. Tvarus vystymasis labai priklauso nuo įmonių gamybos būdų.
- (2) Norint prisidėti prie konkurencingumo ir inovacinio pajėgumo Bendrijoje didinimo, žinių visuomenės tobulėjimo ir tvaraus, subalansuoto ekonomikos augimu grindžiamo vystymosi, reikėtų priimti Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą (toliau – Bendroji programa).
- (3) Tai atitinka 2005 m. vasario 2 d. Komisijos komunikato pavasario Europos Vadovų Tarybai „Dirbti kartu augimo ir darbo vietų labui – nauja Lisabonos strategijos pradžia“ nuostatas, kuriomis raginama imtis veiksmų siekiant skatinti augimą ir konkurencingumą, paversti Europą patrauklia investuoti ir dirbti, primenant, kad reikia skatinti verslo iniciatyvą, pritraukti verslui pradėti pakankamą rizikos kapitalą, palaikyti stiprią Europos pramonę skatinant inovacijas, ypač ekologines, informacijos ir ryšių technologijų (IRT) įsisavinimą bei tausojančią išteklių naudojimą. Nors konkurencingumas labai priklauso nuo dinamiškų, atvirose ir konkurencingose rinkose veikiančių

įmonių ir teisingų tam sukurtų pagrindinių sąlygų, visų pirma inovacijoms palankios reglamentavimo sistemos, Bendrijos finansavimas svarbus didinant paramą ir skiriant papildomą finansavimą, skirtą rinkos nesėkmėms atitaisyti.

- (4) 2000 m. birželio 19–20 d. Europos Tarybos Santa Maria de Feira patvirtintoje Europos mažųjų įmonių chartijoje (toliau – Chartija) mažosios įmonės apibūdinamos kaip „Europos ekonomikos pagrindas“. Europos politikos priemonės turėtų veiksmingiau įvertinti šių įmonių, tarp jų smulkaus verslo įmonių, specifinį pobūdį, reikalavimus ir lūkesčius. Būtent dėl šios priežasties Bendrosios programos priemonėmis turėtų būti siekiama įgyvendinti Europos mažųjų įmonių chartiją. Įgyvendinant Bendrijos MVĮ skatinimo priemones, pavyzdžiui, 2005 m. lapkričio 10 d. Komisijos komunikatą „Įgyvendinant Bendrijos Lisabonos programą – augimą ir užimtumą skatinanti šiuolaikiška MVĮ politika“, turi būti atsižvelgta į chartijoje nustatytus tikslus, o Bendroji programa – tai būdas priartėti prie šių tikslų.
- (5) Bendroji programa turėtų būti skirta visų pirma MVĮ, kaip apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių sąvokos apibrėžimo ⁽⁴⁾. Bendrojoje programoje ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas sparčiai besivystančių modernių technologijų MVĮ, mikroįmonių ir amatų sektoriaus įmonių, specialiųjų tikslinių grupių, įskaitant moteris verslininkes, ypatybėms ir reikalavimams.
- (6) Bendroji programa turėtų apimti konkrečias Bendrijos priemones verslininkystės, MVĮ, pramonės konkurencingumo, inovacijų, informacijos ir ryšių technologijų (IRT), aplinkosaugos technologijų ir pažangios energetikos srityse, kurios iki šiol buvo reglamentuojamos 1996 m. birželio 25 d. Tarybos sprendimu 96/413/EB Bendrijos veiksmų programos Europos pramonės konkurencingumui didinti įgyvendinimo ⁽⁵⁾, 1997 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1336/97/EB dėl gairių transeuropinių telekomunikacijų tinklų srityje ⁽⁶⁾, 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1655/2000 dėl aplinkos finansinio instrumento (LIFE) ⁽⁷⁾, 2000 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimu

⁽¹⁾ OL C 65, 2006 3 17, p. 22.⁽²⁾ OL C 115, 2006 5 16, p. 17.⁽³⁾ 2006 m. birželio 1 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2006 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.⁽⁵⁾ OL L 167, 1996 7 6, p. 55.⁽⁶⁾ OL L 183, 1997 7 11, p. 12. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 1376/2002/EB (OL L 200, 2002 7 30, p. 1).⁽⁷⁾ OL L 192, 2000 7 28, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1682/2004 (OL L 308, 2004 10 5, p. 1).

- 2000/819/EB dėl daugiamečių įmonių ir verslininkystės, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ), programos (2001–2005 m.) ⁽¹⁾, 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 2001/48/EB dėl daugiamečių bendrijos programos, skirtos skatinti Europos skaitmeninio turinio plėtrą ir naudojimą pasauliniuose tinkluose bei informacinės visuomenės kalbinę įvairovę, patvirtinimo ⁽²⁾, 2003 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1230/2003/EB, patvirtinančiu daugiamečių veiksmų programą energetikos srityje „Pažangi energetika Europai“ (2003–2006), skirtą paremti tvarų energetikos vystymąsi ⁽³⁾ ir 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 2256/2003/EB, patvirtinančiu eEuropa 2005 m. veiksmų plano, geros praktikos platinimo ir tinklo bei informacijos saugumo gerinimo stebėsenos daugiamečių programą (MODINIS) (2003–2005 m.) ⁽⁴⁾.
- (7) Bendrojoje programoje turėtų būti numatyti bendri tikslai, bendros šiems tikslams įgyvendinti skirtos biudžeto lėšos, įvairios programos įgyvendinimo priemonės ir stebėsenos bei vertinimo ir Bendrijos finansinių interesų apsaugos susitarimai.
- (8) Pagal 2003 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatą pavadinimu „Inovacijų politika: Sąjungos metodo atnaujinimas atsižvelgiant į Lisabonos strategiją“ ir EBPO Oslo vadovą inovacijos – tai prekių ir paslaugų asortimento, taip pat jų susijusių rinkų atnaujinimas ir išplėtimas; nauji dizaino, gamybos, tiekimo ir platinimo metodai; pokyčiai, susiję su vadybos forma, darbo organizacija, darbo sąlygomis ir darbo jėgos iğūdžiais, t. y. technologinės, netechnologinės ir organizacinės inovacijos.
- (9) Į Bendrąją programą neturėtų būti įtraukta moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai skirta veikla, vykdoma remiantis Sutarties 166 straipsniu. Ši programa turėtų papildyti septintąją Bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtos ir demonstravimo veiklos bendrąją programą (2007-2013 m.) ⁽⁵⁾ (toliau – Septintoji bendroji MTTP programa), kadangi jos tikslas – technologinių ir netechnologinių inovacijų, kurios jau peržengė demonstracijos stadiją ir gali būti pateikiamos į rinką, išbandymas taikymui rinkose. Turėtų būti užtikrinta, kad nėra finansavimo spragų tarp mokslinių tyrimų ir taikymo (technologijų perkėlimo veikla įskaitant pradinį įmonių veiklos etapą). Todėl finansavimas, skirtas mokslinių tyrimų rezultatų komercializacijai – tai užduotis, kurią reiktų atlikti glaudžiai bendradarbiaujant su Septintąja bendrąja MTTP programa ir kitomis atitinkamomis mokslinių tyrimų programomis.
- (10) Bendroji programa taip pat turėtų apimti egzistuojančių technologijų, kurios panaudojamos nauju ir novatorišku būdu, teikimą į rinką. Tam tikromis aplinkybėmis bandomieji technologijų demonstravimo projektai bus įtraukti į abi programas, t. y. Bendrąją programą ir Septintąją bendrąją MTTP programą. Tai bus daroma tik tuo atveju, kai tam tikri pademonstruotos technologijos technologiniai sprendimai, pvz., techniniai standartai IRT srityje, turi būti patvirtinti rinkos patekimo stadijoje.
- (11) Bendroji programa turėtų papildyti Struktūrinius fondus ir kitas atitinkamas Bendrijos programas, kartu pripažįstant, kad kiekviena priemonė turėtų būti vykdoma pagal savo ypatingas procedūras. Tokiu būdu tos pačios teisėtos išlaidos neturėtų būti finansuojamos dvigubai.
- (12) Bendrų PP tikslų turėtų būti siekiama įgyvendinant šias specialiąsias programas: „Verslininkystės ir inovacijų programą“, „IRT politikos rėmimo programą“ ir „Pažangios energetikos Europai programą“.
- (13) Vykdamas visas programas ir veiksmus, kuriuos apima Bendroji programa, turi būti atsižvelgiama į skaidrumo ir lygių galimybių principus.
- (14) Šiuo sprendimu visai Bendrosios programos įgyvendinimo trukmei nustatomas finansinis paketas, kuris yra pagrindinis biudžeto valdymo institucijos orientyras metinės biudžetinės procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽⁶⁾ 37 punkte.
- (15) Kiekvienai specialiajai programai turėtų būti skiriamas konkretus orientacinis biudžetas.
- (16) Norint užtikrinti, kad finansavimas būtų skiriamas tik rinkos nesėkmėms ištaisyti ir vengiant rinkos iškraipymų, pagal Bendrąją programą skiriamas finansavimas turėtų atitikti Bendrijos valstybės pagalbos taisykles, su jomis susijusias priemones ir Bendrijos nustatytus veikiančių MVĮ apibrėžimus.
- (17) Europos ekonominės erdvės susitarime (toliau – EEE susitarimas) ir papildomuose asociacijų susitarimų protokoluose numatytas atitinkamų šalių dalyvavimas Bendrijos programose. Kitos trečiosios valstybės galėtų prisidėti tuo atveju, jei tai neprieštarauja sutartims ir nustatyta tvarkai.
- ⁽¹⁾ OL L 333, 2000 12 29, p. 84. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1776/2005/EB (OL L 289, 2005 11 3, p. 14).
- ⁽²⁾ OL L 14, 2001 1 18, p. 32.
- ⁽³⁾ OL L 176, 2003 7 15, p. 29. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 787/2004/EB (OL L 138, 2004 4 30, p. 12).
- ⁽⁴⁾ OL L 336, 2003 12 23, p. 1. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 2113/2005/EB (OL L 344, 2005 12 27, p. 34).
- ⁽⁵⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.
- ⁽⁶⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

- (18) Bendrosios programos ir specialiųjų programų vykdymas turėtų būti nuolat stebimas ir vertinamas, kad būtų galima jas koreguoti. Kur įmanoma, rengiant ataskaitas reikia iširti lyčių lygybės aspekto įtraukimą į programos veiksmus.
- (19) Taip pat reikėtų imtis atitinkamų priemonių siekiant išvengti pažeidimų ir sukčiavimo bei atgauti prarastas, neteisingai išmokėtas arba neteisingai panaudotas lėšas, pagal Tarybos reglamentus: 1995 m. gruodžio 18 d. Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽¹⁾ ir 1996 m. lapkričio 11 d. Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽²⁾ ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾.
- (20) Pramonės ir paslaugų sektoriaus įmonių augimas ir konkurencingumas priklauso nuo jų sugebėjimo greitai prisitaikyti prie pokyčių ir pasinaudoti savo inovacijų potencialu ir kurti aukštos kokybės produktus. Šis uždavinys iškyla visoms, bet yra ypač sunkus mažesnėms įmonėms. Todėl būtų tikslinga parengti specialiąją programą, kuri vadintųsi „Verslininkystės ir inovacijų programa“.
- (21) Bendrija gali būti valstybių narių pastangų koordinatorė ir atlikti katalizatoriaus vaidmenį. Ji gali prisidėti bei papildyti tokias pastangas, ypač skatindama keitimąsi nacionaline bei regionine patirtimi, praktika ir novatoriškomis idėjomis, nustatydamas bei paskleisdama geriausią praktiką ir padarydamas, kad įmonių ir inovacijų rėmimo paslaugos būtų prieinamos Europos įmonėms, ypač MVĮ.
- (22) 2004 m. sausio 28 d. Komisijos komunikate Tarybai ir Europos Parlamentui „Technologijų skatinimas siekiant tvaraus vystymosi: Europos Sąjungos aplinkosaugos technologijų veiksmų planas“ raginama, kad Bendrijos programomis būtų remiama aplinkosaugos technologinė plėtra ir įsisavinimas bei kad būtų telkiamos finansinės priemonės siekiant dalintis investavimo į aplinkosaugos technologijas rizika.
- (23) Siekiant paremti Europos novatoriškų produktų ir paslaugų rinkos kūrimą, būtina, kad valstybės narės ir Komisija sukurtų patrauklias sąlygas novatoriškoms prekėms ir paslaugoms, imtųsi proaktyvių priemonių viešųjų pirkimų sferoje, kad būtų sukurta rinka pažangioms technologijoms ir prekėms, pagerintų MVĮ prieigą ir patobulintų viešųjų paslaugų kokybę, geriau reglamentuotų ir nustatytų standartus, iš anksto numatydamos poreikius. Komisija turėtų parengti gaires dėl inovacijas skatinančių viešųjų pirkimų.
- (24) Technologinių inovacijų srityje, MVĮ turėtų būti skatinamos dalyvauti aukštųjų technologijų, pvz., kosmoso ir saugumo, sferose, taip pat vystyti Galileo palydovinio pozicionavimo sistemos taikymus.
- (25) Ekologinės inovacijos – tai inovacijos, kuriomis siekiama aiškiai demonstruojamos pažangos tvarios plėtros linkme, mažinant poveikį aplinkai, efektyviau naudojant gamtos išteklius ir energiją. Ekologinės inovacijos yra progresyvi sąvoka ir todėl Bendroji programa turi reaguoti į pokyčius. Ekologinių inovacijų skatinimas pagal Bendrąją programą turėtų būti skirtas padėti įgyvendinti aplinkosaugos technologijų veiksmų planą.
- (26) Atsižvelgiant į veiksmus pagal LIFE+ programą (LIFE+), pagal Bendrąją programą turėtų būti skatinamas aplinkosaugos technologijų taikymas bandomuosiuose projektuose ir rinkos patekimo projektuose, kuriais mažinamas atotrūkis tarp sėkmingo novatoriškų technologijų demonstravimo ir rinkos taikymo, šalinant kliūtis įsiskverbimui į rinką, skatinant savanorišką požiūrį, pvz., aplinkosaugos vadybos srityje ir kuriant suinteresuotų šalių tinklus. Pagal programą turėtų būti remiamos ekologinės inovacijos įmonėse, naudojant projektus ir investicijas į rizikos kapitalo fondus, tačiau neturėtų būti dubliuojamas sąnaudų, finansuojamų pagal LIFE+ programą, finansavimas.
- (27) MVĮ taikomos Bendrijos rinkos finansinės priemonės papildo ir sustiprina nacionalines finansines schemas. Jos gali ypač padėti paskatinti privačias investicijas kuriant naujas inovacines bendroves ir paremti greitai augančias bendroves joms plečiantis siekiant sumažinti nuosavo kapitalo trūkumą. Jos gali padidinti paskolų lėšų, skiriamų jų konkurencingumo ir augimo potencialą palaikančiai veiklai, prieinamumą MVĮ.
- (28) Europos investicijų fondas (EIF) yra specializuota Bendrijos priemonė, skirta teikti rizikos kapitalą ir garantijų priemonės MVĮ. Jis ypatingą dėmesį skiria mikrofinansų rėmimui ir pradinės stadijos finansavimui pagal rinkos paklausą ir remiantis pažangiąja patirtimi. Jis prisideda prie Bendrijos tikslų, įskaitant žiniomis paremtos visuomenės kūrimą, inovacijų diegimą, augimą, užimtumo didinimą ir verslo dvasios skatinimą, įgyvendinimo. EIF užtikrina reikalingą Bendrijos programų valdymo tąsą ir šioje srityje jau įgijo nemažai patirties. Tai, kad EIF Komisijos vardu

⁽¹⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽²⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽³⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

vykdo MVĮ taikomas Bendrijos finansines priemones, nepriklausomuose veiklos vertinimuose laikoma gera praktika. EIF yra kompetentingas remti valstybėse narėse pradedamą viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę grindžiamą veiklą, kuria siekiama pritraukti rizikingų investicijų srautus iš kapitalo rinkos mažų inovacinių bendrovių labui.

(29) Dėl artėjančių finansinės aplinkos pokyčių ir naujų apskaitos standartų finansinės institucijos tampa jautresnės rizikai, atsiranda vertinimo kultūra bei gali sumažėti, bent jau pereinamuoju laikotarpiu, MVĮ teikiamas kreditas. Todėl Verslininkystės ir inovacijų programa turėtų būti atsakas į besikeičiančius MVĮ finansavimo poreikius, įskaitant tiesioginio finansavimo poreikį ir šių įmonių prisitaikymą prie naujos finansinės aplinkos vengiant rinkos iškreipimų. Be to, veikla turi prisidėti prie finansų įstaigų gebėjimų įvertinti su inovacijomis susijusią riziką, parengti technologijų reitingą ir padėti MVĮ geriau pasinaudoti rinkose siūlomomis finansinėmis priemonėmis.

(30) Europos aukštos kokybės verslo ir inovacijų rėmimo paslaugoms tenka svarbus vaidmuo siekiant užtikrinti, kad informacija, susijusi su prekių ir paslaugų vidaus rinkos veikimu ir galimybėmis, būtų prieinama MVĮ bei perduodant inovacijas, žinias ir technologijas tarpvalstybiniu lygiu. Joms taip pat tenka svarbus vaidmuo padidinant MVĮ galimybę gauti informaciją apie joms taikomus Bendrijos teisės aktus ir apie būsimus teisės aktus, kurių laikytis jos jau gali ruoštis ir prie kurių jos gali prisitaikyti ekonomiškiausiu būdu. Svarbi patirtis ir įgūdžiai buvo sukaupti esamų Europos verslų rėmimo tinklų, pvz., Europos informacijos centrų (EIC) ir Verslo inovacijų centrų (IRC). Išorės vertinimuose teigiama, kad reikėtų sustiprinti Europos verslo rėmimo paslaugų horizontalų vaidmenį, įskaitant esamų paslaugų ir pagalbos tarnybų bendradarbiavimo pagerinimą, siekiant sukurti „vieną langelį“ vadovaujantis principu „visur galima kreiptis“. Tai yra informacijos apie Bendrijos programas skleidimas ir MVĮ dalyvavimo šiose programose, ypač MVĮ prisijungimo prie Septintosios bendrosios MTTP programos, skatinimas. Vertinimuose taip pat pabrėžiama Komisijos ir MVĮ bendravimo palengvinimo svarba.

(31) Bendrija, siekdama paremti politikos kūrimą MVĮ, verslininkystės, inovacijų ir pramonės konkurencingumo srityse, turėtų parengti tvirtą analitinį pagrindą. Toks pagrindas suteiktų pridėtinės vertės tose srityse nacionaliniu mastu prieinamai informacijai. Bendrijai reikėtų numatyti bendrą konkurencingumo strategijų kūrimą pramonės ir paslaugų sektoriams ir geriausios praktikos skatinimą įmonių aplinkos ir kultūros, įskaitant įgūdžius, įmonių socialinę

atsakomybę ir lygias lyčių galimybes, srityje bei ugdyti jaunos verslininkus, *inter alia*, švietimo ir besiteisiančio mokymo įstaigose, taip pat nuo mokyklos iki aukštojo išsilavinimo.

(32) 2003 m. kovo 20–21 d. Briuselio Europos Vadovų Taryba pirmenybę teikė inovacijoms bei verslininkystei ir pabrėžė, kad Europai reikia daugiau stengtis siekiant, kad idėjos taptų tikra pridėtine verte. Ji paragino imtis tolesnės veiklos siekiant sukurti verslo atsinaujinimo sąlygas. Linijinis inovacijos modelis, iš kurio matyti, kad moksliniai tyrimai tiesiogiai susiję su inovacijomis, nepakankamai padeda paaikškinti, kaip vyksta inovacijos ir priimti tinkamus inovacijų politikos sprendimus. Todėl Verslininkystės ir inovacijų programa turėtų būti taikoma pripažįstant, kad įmonės yra inovacijų proceso centre, kad reikėtų skirti paramą siekiant paskatinti įmonių inovacijų veiklą, ruošiant rinką inovacijoms ir inovacijų valdymui bei kultūrai. Tai padėtų užtikrinti, kad inovacijos skatins konkurencingumą ir bus praktiškai diegiamos įmonėse. 2004 m. kovo 25–26 d. Briuselio Europos Vadovų Taryba teigė, kad švarios technologijos būtinos norint visiškai pasinaudoti įmonių ir aplinkos sinergija. Ekologinių inovacijų, įskaitant novatoriškas švarias technologijas, skatinimas gali padėti panaudoti jų potencialą.

(33) Žinių perdavimo ir įsisavinimo rinka dažnai yra neskaidri, o dėl informacijos stygiaus ir ryšių užmezgimo nesėkmiai atsiranda rinkos kliūtys. Įmonėms taip pat yra sunku įtraukti technologijas, kurios nepriklauso jų tradicinės veiklos sričiai, ir ugdyti naujus sugebėjimus. Inovacijų finansinė rizika gali būti didelė, pelningumas gali būti neutralus vėliau dėl plėtros kliūčių, o mokesčiai gali nebūti neutralūs verslo klestėjimo ar nuosmukio laikotarpiu. Gali trūkti sugebėjimų pasinaudoti galimybėmis. Institucinės arba teisės aktų kliūtys gali stabdyti naujų rinkų kūrimą ir jų prieinamumą. Bankroto įstatymai gali labai trukdyti verslo iniciatyvoms dėl baimės patirti nesėkmę. Be to, ekonominės sąlygos gali nulemti, ar inovacijos bus diegiamos, ar ne. Verslo aplinka, palanki verslininkystei, konkurencingumui ir inovacijoms, turėtų būti kuriama vykdant su įmonėmis ir inovacijomis susijusią ekonomikos ir administravimo reformą, kuria ypač skatinamas konkurencingumas, mažinama administracinė našta MVĮ, skatinamas geresnis reglamentavimas verslininkystei, įmonių steigimui ir perkėlimui, augimui ir inovacijoms.

(34) Šios novatoriškų technologijų skverbimosi į rinką kliūtys ypač susijusios su aplinkosaugos technologijomis. Rinkos kainos dažnai nepakankamai atspindi produktų ir paslaugų aplinkos apsaugos sąnaudas. Dalį sąnaudų, kurių neatspindi

rinkos kainos, padengia visa visuomenė, o ne aplinkos teršėjai. Ši rinkos nesėkmė kartu su Bendrijos noru išsaugoti išteklius, vengti taršos ir apsaugoti aplinką mažiau sąnaudų reikalaujančiu būdu, pagrindžia stipresnės paramos ekologinėms inovacijoms poreikį.

- (35) Bendrijos inovacijų veikla siekiama remti inovacijų politikos kūrimą valstybėse narėse ir jų regionuose bei palengvinti naudojimąsi nacionalinės, regioninės ir Europos inovacijų politikos ir paramos veiklos sinergija. Bendrija gali palengvinti tarptautinius pokyčius, abipusį mokymąsi ir ryšių užmezgimą bei bendradarbiavimą inovacijų politikos srityje. Ryšių užmezgimas tarp suinteresuotų asmenų yra svarbus siekiant palengvinti inovacijų diegimui būtinų žinių ir idėjų srautus.
- (36) Tarybos rezoliucijoje, kurią 2004 m. gruodžio 9 d. priėmė Briuselio Telekomunikacijų taryba, numatytas pasiūlymas dėl naujos informacinės visuomenės iniciatyvos sustiprinti informacinės visuomenės įnašą į Europos veiklą. 2005 m. vasario 2 d. Komunikate Komisija siūlo sutelkti pastangas siekiant „skatinti stipresnį ilgalaikį augimą ir sukurti daugiau bei geresnių darbo vietų“. Joje kaip svarbiausias veiksnys pabrėžiamas IRT įsisavinimas privačiame bei viešajame sektoriuose siekiant gerinti Europos inovacijų diegimą bei konkurencingumą. Todėl reikėtų parengti specialiąją IRT politikos rėmimo programą.
- (37) Veiksmai pagal IRT politikos paramos programą turi prisidėti prie 2010 m. strategijos tikslų, atsižvelgiant į kitas Bendrijos programas IRT srityje, kad išvengtų pastangų dubliavimosi.
- (38) IRT yra žinių ekonomikos pagrindas. IRT augimas sudaro beveik pusę modernių ekonomikų produktyvumo augimo ir tampa vieninteliu visuomenei išskylančių uždavinių sprendimu. Viešojo sektoriaus ir bendros svarbos paslaugos turi būti tobulinamos atsižvelgiant į atitinkamas Bendrijos politikos kryptis, pavyzdžiui, visuomenės sveikatos, švietimo ir mokymo, aplinkosaugos, transporto ir vidaus rinkos kūrimo bei konkurencingumo srityse.
- (39) Reikėtų skatinti visišką ir geriausių novatoriškomis IRT grindžiamų sprendimų panaudojimą, ypač skirtų paslaugoms visuomenės interesų srityse siekiant gerinti socialiai remtinių grupių, pvz., neįgalųjų arba pagyvenusių žmonių gyvenimo kokybę. Bendrijos parama taip pat turėtų palengvinti informacinės visuomenės kūrimo veiksmų suderinimą bei įgyvendinimą valstybėse narėse.
- (40) eTEN (Tarpeuropinio telekomunikacijų tinklo) programos tarpiniame įvertinime rekomenduojama pasinaudoti

paklausa grindžiama Bendrijos intervencija į transeuropines paslaugas visuomenės interesų srityse paramos projektus.

- (41) Komisijos komunikatuose apie eVyriausybę ir eSveikatą ir su jais susijusiose Tarybos išvadose raginama padidinti inovacijų, pasikeitimo gera praktika ir sąveikos pastangas bei nustatytas didesnės panašių Bendrijos programų sinergijos poreikis. Sąveika yra labai svarbi informacinės visuomenės plėtrai.
- (42) Siekiant spręsti su skaitmeniniu turiniu susijusius informacinei visuomenei išskylančius uždavinius, teisinė bazė buvo apibrėžta 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos ⁽¹⁾, 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo ⁽²⁾ ir 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo ⁽³⁾.
- (43) Dėl skirtingos valstybių narių praktikos ir toliau atsiranda techninės kliūtys, neleidžiančios pasinaudoti viešojo sektoriaus informacija Sąjungoje.
- (44) Vykdamas su skaitmeniniu turiniu susijusią Bendrijos veiklą turėtų būti atsižvelgiama į Bendrijos daugiakalbį ir daugiakultūrį savitumą.
- (45) Gamtinius išteklius, kurių apdairus ir racionalus panaudojimas numatytas Sutarties 174 straipsnyje, sudaro (išskyrus atsinaujinančius energijos šaltinius) nafta, gamtinės dujos ir kietasis kuras, kurie yra pagrindiniai energijos šaltiniai, tačiau jie taip pat yra ir pagrindiniai anglies dvideginio emisijų šaltiniai.
- (46) Komisijos Žaliojoje knygoje „Europos energijos tiekimo saugumo strategijos link“ pastebėta, kad Sąjunga vis labiau priklauso nuo išorinių energijos šaltinių ir kad ši priklausomybė gali per 20–30 metų pasiekti 70 %. Todėl joje pabrėžiamas poreikis suderinti tiekimo politiką su aiškia paklauskos politikos veikla bei raginama, kad vartojimas būtų geriau valdomas ir palankesnis aplinkai, visų pirma transporto ir statybos sektoriuose. Joje taip pat raginama pirmenybę skirti naujų ir atsinaujinančių energijos tiekimo šaltinių plėtrai energijos tiekimo srityje siekiant spręsti pasaulinio atšilimo problemą ir iki 2010 m. pasiekti ankstesniuose veiksmų planuose ir rezoliucijose nustatytą tikslą – kad energijos iš atsinaujinančių šaltinių vartojimas sudarytų 12 % bendro Bendrijos energijos vidaus vartojimo.

⁽¹⁾ OL L 77, 1996 3 27, p. 20.

⁽²⁾ OL L 167, 2001 6 22, p. 10.

⁽³⁾ OL L 345, 2003 12 31, p. 90.

- (47) 2001 m. rugsėjo 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/77/EB elektros, pagamintos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, skatinimo elektros energijos vidaus rinkoje ⁽¹⁾ reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų nacionalinius orientacinius rodiklius, atitinkančius Bendrijos visuotinį orientacinį 12 % bendro vidaus energijos vartojimo iki 2010 m. rodiklį ir ypač 22,1 % orientacinę elektros, pagamintos iš atsinaujinančiosios energijos šaltinių, bendro Bendrijos elektros vartojimo iki 2010 m. dalį. Komisija 2004 m. gegužės 26 d. komunikate „Atsinaujinančios energijos dalis ES“, išpėjo, kad tikslas pasiekti 12 % sudarančią atsinaujinančios energijos bendro energijos vartojimo dalį Bendrijoje iki 2010 m. nebus įgyvendintas, jeigu nebus imtasi rimtų papildomų veiksmų.
- (48) 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/91/EB dėl pastatų energinio naudingumo ⁽²⁾ reikalaujama, kad valstybės narės taikytų mažiausius energinio naudingumo reikalavimus naujiems ir esamiems statiniams, siekdamos užtikrinti pastatų energinio naudingumo sertifikavimą bei reikalauti, kad pastatuose esančios šildymo katilų ir oro kondicionavimo sistemos būtų reguliariai tikrinamos.
- (49) 2003 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/30/EB dėl skatinimo naudoti biokurą ir kitą atsinaujinantį kurą transporte ⁽³⁾ reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog minimali santykinė biodegalų ir kitų atsinaujinančiųjų degalų dalis būtų teikiama į savo rinką.
- (50) 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos paklausa vidaus energetikos rinkoje, ir iš dalies keičianti Direktyvą 92/42/EEB ⁽⁴⁾, reikalaujama, kad valstybės narės atliktų didelio naudingumo termofikacijos nacionalinio potencialo analizę ir kurtų paramos schemas, kurios atspindi nustatytą nacionalinį potencialą.
- (51) Siekiant palengvinti tų Bendrijos priemonių įgyvendinimą, pasiekti didesnę atsinaujinančių energijos šaltinių skverbimąsi į rinką ir pagerinti energijos efektyvumą reikia Bendrijos mastu kurti specialias skatinimo programas, kurias įgyvendinant būtų sukuriama sąlyga tvarioms energetikos sistemoms veikti, ypač paremti atsinaujinančius energijos šaltinius gaminančios ar vartojančios įrangos standartizaciją, padidinti technologijų naudojimą ir paskleisti geriausių paklausos valdymo praktiką. Tas pats pasakytina apie Bendrijos priemones, susijusias su energijos efektyvumo žymėjimu ant elektros, elektroninės, biuro ir ryšių įrangos bei apšvietimo, šildymo ir oro kondicionavimo įrangos standartizacija. Todėl reikėtų parengti specialiąją „Pažangios energetikos Europai“ programą.
- (52) Pažangios energetikos Europai programa turėtų padėti siekti bendrųjų tikslų, tobulinant energijos išteklių diversifikavimą ir užtikrinant energijos tiekimo saugumą, ir stiprinti Sąjungos įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumą aplinkosaugos srityje, vykdant tarptautinius šios srities išpareigojimus. Specialiojoje programoje numatytos priemonės didinti energijos naudojimo veiksmingumą turėtų skirti daugiau dėmesio technologiniam gamybos procesų tobulinimui ir transporto logistikos veiksmingumo didinimui.
- (53) Tam, kad būtų įgyvendinta visa nustatyta tvarios energetikos strategija, reikia ne tik tęsti Bendrijos paramą politikos kūrimui ir įgyvendinimui bei esamų netechnologinių kliūčių pašalinimui vykdant platesnes reklamos kampanijas, bet visų pirma skatinti investicijų ir novatoriškų technologijų įsisavinimą rinkoje visos Bendrijos mastu.
- (54) Atsinaujinantys energijos šaltiniai ir energijos efektyvumas yra ne tik naudingi aplinkai, bet yra ir viena iš sparčiausiai augančių Bendrijos pramonės sričių, padedanti kurti naujas ir inovacines darbo vietas. Europos atsinaujinančios energijos pramonė pirmąją pasaulyje pagal atsinaujinančios elektros energijos gamybos technologijas. Tokios technologijos yra naudingos ekonominei ir socialinei sanglaudai bei padeda išvengti šaltinių eikvojimo.
- (55) Sprendimo Nr. 1230/2003/EB galiojimas baigsis 2006 m. gruodžio 31 d.
- (56) Ši Bendroji programa turėtų būti taikoma trims iš keturių konkrečių Sprendimu Nr. 1230/2003/EB priimtoms programos sričių: i) energijos efektyvumo ir racionalaus energijos šaltinių naudojimo skatinimas (SAVE); ii) naujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių skatinimas (ALTENER); ir iii) energijos efektyvumo ir racionalaus energijos šaltinių naudojimo skatinimas transporto sektoriuje (STEER).
- (57) Tarptautinis Sprendimu Nr. 1230/2003/EB priimtoms programos (COOPENER) matmuo turėtų toliau būti išlaikomas atsižvelgiant į naujas Bendrijos išorės pagalbos priemones, kaip į teminę programos dalį dėl aplinkos ir tvaraus gamtinių išteklių, tarp jų energijos išteklių, naudojimo. Tačiau tarp atitinkamos teminės programos dalies ir specialiosios Pažangios energetikos Europai programos turėtų būti išlaikytas glaudus ryšys, kurį užtikrina specifinė Europos pažangios energetikos agentūros patirtis ir pagalba MVĮ, įsitvirtinant pažangios energetikos rinkose už Europos ribų.

⁽¹⁾ OL L 283, 2001 10 27, p. 33. Direktyva su pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 1, 2003 1 4, p. 65.

⁽³⁾ OL L 123, 2003 5 17, p. 42.

⁽⁴⁾ OL L 52, 2004 2 21, p. 50.

- (58) Remdamasi gero valdymo ir geresnio reglamentavimo principais Komisija pavedė nepriklausomiems ekspertams atlikti atnaujintos daugiamečių Bendrijos programos energetikos srityje *ex-ante* įvertinimą siekiant sėkmingai įgyvendinti „Pažangios energetikos Europai“ programą po 2006 m. gruodžio 31 d. Savo ataskaitoje ekspertai padarė išvadą, kad būtina užtikrinti „Pažangios energetikos Europai“ programos tęstinumą po 2006 m. ir atnaujinti šią programą paverčiant ją aiškesne ir ambicingesne priemone. Ši programa turėtų būti laikoma priemone, siekiant ES pirmaujančios padėties pasaulyje tvarios energijos technologijų ir didelio energijos naudojimo efektyvumo srityje.
- (59) Turi būti atsižvelgta į poreikį nebiurokratiškai ir aiškiai įgyvendinti šią Bendrąją programą. Komisija turėtų paskelbti lengvai suprantamą ir vartotojui prieinamą vadovą, kuriame aiškiai, paprastai ir skaidriai apibūdinami paramos gavėjų dalyvavimo Bendrojoje programoje principai. Tai turėtų palengvinti MVĮ dalyvavimą. Vartotojo vadove turėtų būti apibūdintos paramos gavėjų teisės ir pareigos; finansinės nuostatos, pvz., teisėtos išlaidos ir jų kompensavimo dydis; administravimo taisyklių ir procedūrų principai, dalyviams palankesnė dviejų etapų paraiškų pateikimo tvarka, su sąlyga, kad dėl tokios procedūros neužsitęsia laikotarpis nuo įvertinimo iki sutarties pasirašymo; projekto rezultatų naudojimo ir sklaidos taisyklės; ir pasiūlymų vertinimo, atrankos ir skyrimo principai.
- (60) Pagal 2002 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 58/2003, nustatantį vykdomųjų įstaigų, kurioms pavedamos tam tikros Bendrijos programų valdymo užduotys, įstatus⁽¹⁾ Komisija, remdamasi ekonominės naudos analizės rezultatais, gali įsteigti naują Bendrosios programos vykdomąją agentūrą arba paskirti esamai vykdomajai agentūrai programos įgyvendinimą.
- (61) Pagal Bendrąją programą taip pat turėtų būti remiamas Europos inovacijų politikos ateities poreikių ir struktūros svarstymas.
- (62) Kadangi šio sprendimo tikslų dėl Bendrijos konkurencingumo ir inovacijų stiprinimo valstybės narės negali deramai pasiekti, nes tam reikalinga daugiašalė partnerystė, keitimasis informacija tarpvalstybiniu mastu ir geros praktikos sklaida Bendrijos lygiu, ir todėl, atsižvelgiant į veiklos apimtį arba jos poveikį, tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydami Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (63) Šiam sprendimui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtinamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽²⁾.
- (64) Atsižvelgiant į specialiosiomis programomis sprendžiamų problemų pobūdį, kiekvieną specialiąją programą Komisijai turėtų padėti įgyvendinti įvairūs komitetai. Tie komitetai posėdžiaus periodiškai tuo pačiu metu, kad būtų įmanoma kartu aptarti visiems rūpimus klausimus, nustatytus EIP valdymo komitetui pasikonsultavus su Komisija.
- (65) Siekiant užtikrinti Bendrosios programos įgyvendinimo efektyvumą ir jos atskirų elementų nuoseklumą, Komisiją turėtų konsultuoti Strateginė patarėjų taryba.
- (66) 2005 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 456/2005/EB, nustatančiu daugiamečių Bendrijos programą dėl labiau prieinamo, patogesnio bei tinkamesnio naudoti skaitmeninio turinio Europoje⁽³⁾ patvirtinama daugiamečių Bendrijos programa *eContentPlus*. Šio sprendimo galiojimo laikas baigsis 2008 m. gruodžio 31 d. Skaitmeninį turinį Europoje daryti prieinamesnį, patogesnį ir tinkamesnį naudoti numatytos priemonės turėtų toliau galioti po minėtos datos pagal šiuo sprendimu priimtą IRT politikos rėmimo programą.
- (67) Sprendime 96/413/EB numatytos priemonės turėtų būti integruotos į Verslininkystės ir inovacijų programą. Todėl reikėtų panaikinti Sprendimą 96/413/EB,

NUSPRENDĖ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

I SKYRIUS

Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa

1 straipsnis

Patvirtinimas

1. Šiuo sprendimu patvirtinama Bendrijos veiklos konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa (toliau – Bendroji programa), pagal kurią ypatingas dėmesys skiriamas MVĮ poreikiams, ir kuri taikoma nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽³⁾ OL L 79, 2005 3 24, p. 1.

⁽¹⁾ OL L 11, 2003 1 16, p. 1.

2. Bendrąją programą prisidedama prie Bendrijos – pažangios žinių visuomenės su tvariu vystymusi, grindžiamu stabiliu ekonomikos augimu ir labai konkurencinga socialine rinkos ekonomika, kurioje ypač saugoma ir gerinama aplinkos kokybė – konkurencingumo ir inovacinio pajėgumo.

3. Bendroji programa netaikoma mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstravimo veiklai, vykdomai pagal Sutarties 166 straipsnį. Ja siekiama sumažinti mokslo tyrimų ir inovacijų proceso atotrūkį ir skatinti visas inovacijų formas.

2 straipsnis

Tikslai

1. Bendrąją programą siekiama šių tikslų:
  - a) skatinti įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumą;
  - b) skatinti visas inovacijų formas, įskaitant ekologines inovacijas;
  - c) paspartinti tvarios, konkurencingos, inovacinės ir visa apimančios informacinės visuomenės kūrimą;
  - d) skatinti energijos efektyvumą ir naujų bei atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą visuose sektoriuose, įskaitant transporto sektorių.
2. Bendrojoje programoje numatytų tikslų siekiama įgyvendinant šias specialiąsias II antraštinėje dalyje numatytas programas (toliau – specialiosios programos):
  - a) Verslininkystės ir inovacijų programą;
  - b) Informacijos ir ryšių technologijų (IRT) politikos rėmimo programą;
  - c) „Pažangios energetikos Europai“ programą.

3 straipsnis

Biudžetas

1. Finansinis paketas Bendrosios programos įgyvendinimui yra 3 621 300 000 EUR.
2. Orientacinis biudžeto paskirstymas pateikiamas I priede.
3. Turimus metinius asignavimus, neviršydama finansinės struktūros ribų, tvirtina biudžeto valdymo institucija.

4 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

Bendrojoje programoje gali dalyvauti:

- a) Europos laisvosios prekybos asociacijos (EFTA) šalys, kurios yra Europos ekonominės erdvės (EEE) narės, pagal EEE susitarime numatytas sąlygas;
- b) narystės siekiančios šalys ir šalys kandidatės, kurioms taikoma pasirengimo narystei strategija, pagal tų šalių dalyvavimo Bendrijos programose bendruosius principus ir bendrąsias sąlygas, nustatytas atitinkamuose pagrindų susitarimuose bei asociacijos tarybos sprendimuose;
- c) Vakarų Balkanų valstybės, pagal nuostatas, kurios kartu su šiomis valstybėmis priimamos sudarius pagrindų susitarimus dėl jų dalyvavimo Bendrijos programose;
- d) kitos trečiosios šalys, jei tai leidžia susitarimai ir procedūros.

II SKYRIUS

Bendrosios programos įgyvendinimas

5 straipsnis

Metinės darbo programos

1. Komisija priima specialiųjų programų įgyvendinimui skirtas metines darbo programas pagal 46 straipsnio 2 dalį, atsižvelgiant į būtinybę prisitaikyti prie būsimų pokyčių, ypač atlikus tarpinį įvertinimą.

Komisija užtikrina metinių darbo programų vykdymą ir nedelsiant išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie jų parengimą ir įgyvendinimą.

2. Metinių darbo programų pakeitimai, susiję su daugiau negu 1 mln. EUR sudarančiomis biudžeto dotacijomis, tvirtinami 46 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

6 straipsnis

Bendrosios programos bendros įgyvendinimo priemonės

1. Įgyvendinimo priemonės, išvardytos II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnyje, II skyriaus 2 skirsnyje ir III skyriaus 2 skirsnyje, sudaro bendrą Bendrosios programos priemonių rinkinį. Jos taip pat gali būti taikomos kiekvienai specialiajai programai, kaip numatyta atitinkamoje metinėje darbo programoje. Išsamus priemonių sąrašas pateikiamas 47 straipsnyje minėtame vartotojo vadove.

2. Skiriamas finansavimas visiškai atitinka Bendrijos valstybės pagalbos taisyklės ir su jomis susijusias priemones. Taikomos Bendrijos taisyklės, reguliuojančios viešąją prieigą prie dokumentų. Turi būti atsižvelgta į skaidrumo ir lyčių lygybės aspekto įtraukimo principus.

7 straipsnis

Techninė pagalba

Šiuo sprendimu nustatytas finansinis paketas gali būti skirtas ir būtinoms išlaidoms, susijusioms su parengiamaisiais veiksmais, stebėsenai, priežiūrai, auditui ir įvertinimui, būtinai šiam sprendimui ir jo tikslams efektyviai ir veiksmingai įgyvendinti.

Tokie veiksmai gali būti tyrimai, susitikimai, informacinė veikla, publikacijos, taip pat išlaidos informacijos priemonėms, sistemoms ir tinklams, skirtiems informacijos apdorojimui ir keitimuisi, ir bet kurios kitos techninės, mokslinės ir administracinės pagalbos ir ekspertizės išlaidos, kurių gali pririnkti Komisijai įgyvendinant šį sprendimą.

8 straipsnis

Stebėsenai ir vertinimas

1. Komisija reguliariai stebi Bendrosios programos ir specialiųjų programų įgyvendinimą. Ji taip pat ištiria sinergijas pačioje Bendrojoje programoje ir su kitomis papildomomis Bendrijos programomis, taip pat, jei įmanoma, su nacionalinėmis programomis, kurias bendrai finansuoja Sąjunga. Jei įmanoma, Komisija išnagrinėja lyčių lygybės aspektą ir nediskriminavimo principo taikymą vykdant programoje numatytus veiksmus.

Komisija Bendrajai programai ir kiekvienai specialiajai programai rengia metinę įgyvendinimo ataskaitą, kurioje nurodo remiamą veiklą pasinaudodama finansinio įgyvendinimo, rezultatų ir, kur įmanoma, poveikio rodikliais. Be to, metinėje specialiosios Verslininkystės ir inovacijų programos ataskaitoje aiškiai nurodomos remiamos ekologinės inovacijos.

2. Atliekami tarpiniai ir galutiniai Bendrosios programos ir specialiųjų programų įvertinimai. Tokiuose įvertinimuose nagrinėjami tinkamumo, darnumo ir sinergijos, veiksmingumo, tvarumo, naudingumo ir, kur įmanoma, lėšų paskirstymo pagal sektorius klausimai. Galutinėje ataskaitoje taip pat įvertinama, ar Bendroji programa apskritai ir kiekviena iš jos specialiųjų programų pasiekė nustatytus tikslus.

Atliekant tarpinius ir galutinius vertinimus, pagal atitinkamą metodologiją matuojamas Bendrosios programos ir kiekvienos specialiosios programos poveikis jos tikslams, įskaitant konkurencingumą, inovacijų, verslininkystės, našumo augimo, užimtumo ir aplinkosaugos srityje.

Tokuose įvertinimuose atsižvelgiama į 21 straipsnio 2 dalyje minėto tinklo partnerių teikiamų paslaugų kokybę. Tarpiniuose

įvertinimuose taip pat nurodomos *ex-post* įvertinimo dalys, susijusios su ankstesnėmis programomis.

3. Tarpiniai ir galutiniai specialiųjų programų ir būtinų biudžeto dotacijų įvertinimai įtraukiami į atitinkamas metines darbo programas.

Metinėse darbo programose apibrėžiamas išmatuojamų kiekvieno specifinio veiksmo tikslų rinkinys bei vystomi tinkami įvertinimo kriterijai, bei kiekybinių ir kokybinių indikatorių rinkiniai, skirti rezultatų pateikimo efektyvumui įvertinti, kas prisidės prie Bendrosios programos bendrų tikslų bei atitinkamos specialiosios programos tikslų įgyvendinimo.

Tarpinis ir galutinis Bendrosios programos ir būtinų biudžeto dotacijų įvertinimas įtraukiamas į Verslininkystės ir inovacijų programai skirtą metinę darbo programą.

4. Tarpinis Bendrosios programos įvertinimas atliekamas iki 2009 m. gruodžio 31 d., o galutinis – iki 2011 m. gruodžio 31 d.

Tarpiniai ir galutiniai specialiųjų programų įvertinimai atliekami tokiu būdu, kad į jų rezultatus būtų galima atsižvelgti atliekant tarpinį ir galutinį Bendrosios programos įvertinimą.

5. Komisija praneša apie metinius įgyvendinimo pranešimus, tarpinių ir galutinių Bendrosios programos, ir specialiųjų programų įvertinimų rezultatus Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

9 straipsnis

Bendrijų finansinių interesų apsauga

1. Komisija užtikrina, kad tuo atveju, kai yra vykdoma pagal šį sprendimą finansuojama veikla, Bendrijos finansiniai interesai ginami taikant sukčiavimui, korupcijai ir kitai neteisėtai veiklai išvengti skirtas priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus ir susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas lėšas, o nustačius neatitikimų – taikant veiksmingas, proporcingas ir įtikinamas nuobaudas pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95, Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ir Reglamentą (EB) Nr. 1073/1999.

2. Siekiant, kad būtų vykdoma pagal šį sprendimą finansuojama Bendrijos veikla, Reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir Reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 taikomi bet koku Bendrijos teisės pažeidimo atveju, įskaitant remiantis Bendrąja programa nustatytus sutartinio išpareigojimo pažeidimus, atsirandančius dėl ūkio subjekto veiklos arba aplaidumo, kuri dėl nepagrįstų išlaidų pakenkia arba pakenktų Europos Sąjungos bendrajam biudžetui arba jų valdomoms lėšoms.

3. Visose pagal šį sprendimą priimtose įgyvendinimo priemonėse numatoma Komisijos ar jos įgalioto atstovo vykdoma

priežiūra ir finansų kontrolė bei Europos audito rūmų atliekami auditai, jei būtina – auditas vietoje.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

SPECIALIOSIOS PROGRAMOS

1 SKYRIUS

Verslininkystės ir inovacijų programa

1 skirsnis

Tikslai ir veiklos sritys

10 straipsnis

Sukūrimas ir tikslai

1. Šiuo sprendimu patvirtinama Verslininkystės ir inovacijų programa, remianti įmones, o ypač MVĮ, verslininkystę, inovacijas, tarp jų – ekologines inovacijas ir pramonės konkurencingumą.

2. Verslininkystės ir inovacijų programos veiksmams numatoma remti, tobulinti ir skatinti:

- galimybes gauti finansavimą mažoms ir vidutinėms įmonėms steigti, plėtoti ir investuoti į inovacijas;
- MVĮ bendradarbiavimui palankios aplinkos kūrimą; ypač tarptautinio bendradarbiavimo srityje;
- visų tipų inovacijas įmonėse;
- ekologines inovacijas;
- verslininkystės ir inovacijų kultūrą;
- su įmonėmis ir inovacijomis susijusių ekonomikos ir administracijos reformą.

11 straipsnis

Galimybės gauti finansavimą MVĮ steigti ir plėtoti

Veikla, susijusi su galimybėmis gauti lėšų MVĮ steigti, plėtoti ir investuoti į inovacijas, įskaitant ekologines inovacijas, gali būti tokia:

- didinti rizikos kapitalo fondų investicijų apimtis ir verslo finansinių rėmėjų skatinamas investicijų priemonės;
- sukurti MVĮ skolų finansavimo priemonių atsvarą;
- gerinti finansinę aplinką ir MVĮ pasirengimą vykdyti investicijas.

12 straipsnis

MVĮ bendradarbiavimas

Veikla, susijusi su MVĮ bendradarbiavimu, gali būti tokia:

- skatinti MVĮ paramos paslaugas;
- skatinti priemones, kurios padeda ir skatina MVĮ bendradarbiauti su kitomis įmonėmis ir kitais inovacijų srityje dirbančiais veikėjais užsienio įmonėse, įskaitant MVĮ dalyvavimą Europos standartizacijos procese;
- skatinti tarptautinį verslo bendradarbiavimą ir sudaryti jam geresnes sąlygas, įskaitant regioninį lygmenį, o taip pat naudojantis MVĮ tinklais paremti ekonominės ir pramoninės veiklos koordinavimą ir plėtrą.

13 straipsnis

Inovacijų veikla

Veikla, susijusi su inovacijomis, gali būti tokia:

- skatinti konkrečių sektorių inovacijas, grupes, inovacijų tinklus, viešojo ir privataus sektorių inovacines partnerystes ir bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis bei naudojimąsi inovacijų valdymu;
- remti nacionalines ir regionines verslo inovacijų programas;
- remti novatoriškų technologijų diegimą ir koncepcijas, bei novatorišką egzistuojančių technologijų ir koncepcijų taikymą;
- remti tarpvalstybinio žinių ir technologijų perdavimo bei intelektinės ir pramoninės nuosavybės apsaugos ir valdymo paslaugas;
- kurti ir tyrinėti naujas inovacinių paslaugų rūšis;
- puoselėti technologiją ir žinias perduodant ir kaupiant duomenis.

14 straipsnis

Ekologinės inovacijos

Ekologinių inovacijų priemonės gali būti:

- remti aplinkos apsaugos technologijų ir ekologinių inovacijų priemonių įtraukimą;

- b) bendros investicijos į rizikos kapitalo fondus, kurie teikia lėšų, *inter alia*, bendrovėms, investuojančioms į ekologines inovacijas, vadovaujantis II priede nustatyta tvarka;
- c) puoselėti ekologinių inovacijų tinklus ir grupes, visuomeninio ir privataus sektoriaus partnerystę ekologinių inovacijų ir verslo paslaugų srityje, skatinant ekologines inovacijas;
- d) skatinti naują ir jungtinį požiūrį į ekologines inovacijas tokiose srityse, kaip aplinkos apsaugos valdymas ir aplinkai nekenkiantis gamybos, procesų ir paslaugų dizainas, atsižvelgiant į visą jų egzistavimo laikotarpį.

15 straipsnis

Verslininkystės ir inovacijų kultūra

Veikla, susijusi su verslininkyste ir inovacijomis, gali būti tokia:

- a) skatinti verslią mąstyseną, įgūdžius ir kultūrą, subalansuoti verslo riziką ir atlygį, ypač moterims ir jauniems žmonėms;
- b) skatinti inovacijoms, įmonių plėtrai ir augimui palankią verslo aplinką;
- c) remti politikos kūrimą ir proceso dalyvių, įskaitant tarptautinių nacionalinių ir regioninių programų vadovų bendradarbiavimą, ypač susijusį su programų ir priemonių palankumo MVĮ skatinimu;
- d) skatinti įmonių kūrimą ir perdavimą.

16 straipsnis

Su įmonėmis ir inovacijomis susijusi ekonomikos ir administracijos reforma

Veikla, susijusi su įmonėmis ir inovacijomis susijusia ekonomikos ir administracijos reforma, gali būti tokia:

- a) rinkti duomenis, analizuoti ir stebėti veiklos rezultatus, kurti ir koordinuoti politiką;
- b) padėti formuojant ir skatinant su pramonės ir paslaugų sektoriais susijusias konkurencijos strategijas;
- c) remti nacionalinių, regionų ir vietos administracijų abipusį keitimąsi patirtimi.

2 skirsnis

Įgyvendinimas

17 straipsnis

MVĮ taikomos Bendrijos finansinės priemonės

1. Bendrijos finansinėmis priemonėmis turi būti siekiama tam tikrais MVĮ veiklos etapais, pvz., pradant verslą, kuriantis

įmonei, plečiant veiklą ar perkeliant verslą, sudaryti galimybę joms lengviau gauti finansavimą. Tinkamų priemonių taikymo sritis apima MVĮ investicijas į tokią veiklą kaip, pavyzdžiui, technologinė plėtra, inovacijų diegimas, įskaitant ekologines inovacijas ir technologijų perdavimą, bei verslo veiklos išplėtimas tarpvalstybiniu mastu.

2. 1 pastraipoje minimos priemonės yra šios:

- a) MVĮ spartaus augimo ir inovacijų priemonė (GIF);
- b) MVĮ garantijų priemonė (SMEG);
- c) Gebėjimų ugdymo schema (CBS).

3. II priede numatytos su įvairių instrumentų įgyvendinimu susijusios nuostatos.

18 straipsnis

MVĮ spartaus augimo ir inovacijų priemonė (GIF)

1. Europos investicijų fondas (EIF) Komisijos vardu įgyvendina GIF priemonę.

GIF atlieka tokias užduotis:

- a) padeda įkurti ir finansuoti MVĮ bei sumažinti rinkos atotrūkį tarp nuosavo ir rizikos kapitalo, dėl kurio MVĮ negali išnaudoti viso savo augimo potencialo, tobulinant Europos rizikos kapitalo rinką;
- b) remia novatoriškas MVĮ, turinčias didelį augimo potencialą, ypač tas, kurios atlieka mokslinius tyrimus, kuria paslaugas arba produktus ar užsiima kita novatoriška veikla.

2. GIF sudaro dvi dalys:

— pirmoji dalis, vadinama GIF1, apima ankstyvąją investicijų dalį (verslo pradžią ir įmonės susikūrimą). Investuojama į specializuotus rizikos kapitalo fondus, tokius kaip ankstyvojo etapo fondai, regiono lygiu veikiančios fondai, į konkrečius sektorius, technologijas arba mokslinius tyrimus ir plėtrą orientuoti fondai bei su inkubatoriais susieti fondai, kurie savo ruožtu teikia kapitalą MVĮ. Pagal GIF1 taip pat galima bendrai su kitais investuotojais investuoti į verslo finansinių rėmėjų skatinamus fondus ir investicijų priemones,

— antroji dalis, vadinama GIF2, apima plėtros etapo investicijas. Pagal GIF2 investuojama į specializuotus rizikos

kapitalo fondus, kurie savo ruožtu teikia pusiau nuosavą arba nuosavą kapitalą novatoriškoms MVĮ, plėtros etape turinčioms didelį augimo potencialą. Pagal GIF2 investicijos, skirtos akcijų išpirkimui ir kapitalui gamybos priemonėms pakeisti, neturėtų būti teikiamos.

Pagal GIF priemonę prirėkus galima investuoti į tarpininkus, bendradarbiaujant su regioninėmis arba nacionalinėmis schemomis, skirtomis plėtoti į smulkų verslą investuojančias bendroves.

Greta GIF teikiamo finansavimo, dauguma į kokį nors fondą investuotų lėšų turėtų būti suteikiamos investuotojų, veikiančių vadovaujantis investavimo rinkos ekonomikoje principais, nepriklausomai nuo tų investuotojų teisinio statuso arba nuosavybės struktūros.

19 straipsnis

MVĮ garantijų priemonė (SMEG)

1. EIF Komisijos vardu įgyvendina SMEG.

SMEG priemonė atlieka tokias užduotis:

- a) teikia priešines garantijas arba prirėkus bendras garantijas jas gauti turinčiose teisė šalyse taikomoms garantijų schemoms;
- b) teikia tiesiogines garantijas bet kuriam kitam tinkamam finansiniam tarpininkui.

2. SMEG priemonę sudaro keturios dalys:

- pirmoji dalis – a) skolų finansavimas paskolomis arba išperkamąja nuoma – yra skirta sumažinti MVĮ patiriamų didelių sunkumų gauti finansavimą investicijoms į su tam tikrą žiniomis susijusią veiklą, pavyzdžiui, technologinę plėtrą, inovacijas ir technologijų perdavimą, nes manoma, kad arba šios srities investicijų rizika yra didesnė arba MVĮ stokoja lėšų užstatui,
- antroji dalis – b) mikrokreditų finansavimas – yra skirta paskatinti finansų įstaigas drąsiau teikti mažesnes paskolas, kurių tvarkymo operacijos paprastai būtų santykinai brangesnės pakankamo užstato neturintiems paskolos gavėjams. Be garantijų ar priešinių garantijų finansiniai tarpininkai gali gauti ir dotacijas didelėms mikrokredito administracinėms išlaidoms iš dalies padengti,
- trečioji dalis – c) garantijos nuosavo kapitalo arba kvazi-nuosavo kapitalo fondų investicijoms į MVĮ. Šios garantijos apima vietinių arba regioninių fondų, kurie teikia pradinį kapitalą ir (arba) kapitalą veiklos pradžiai, sutvirtinamąjį finansavimą, siekiant sumažinti didelius MVĮ sunkumus, patiriamus dėl jų silpnos finansinės struktūros ir dėl verslo perdavimo,
- ketvirtąja dalimi – d) MVĮ skolų finansavimo portfelio pavertimu investicijomis – numatoma, atitinkamai susitarus

su tikslinėmis įstaigomis dėl rizikos pasidalinimo, sutelkti papildomą MVĮ skolų finansavimą. Tokie sandoriai bus remiami su sąlyga, kad juos teikiančios įstaigos didelę iš sutelkto kapitalo gaunamo likvidumo dalį per priimtina laikotarpį skirs naujoms MVĮ paskoloms. Tokio skolų finansavimo kiekis turėtų būti apskaičiuojamas atsižvelgiant į apdraustą portfelio rizikos dydį, bei dėl jo reikėtų vykdyti derybas, atsižvelgiant į trukmę, su kiekviena institucija atskirai.

20 straipsnis

Gebėjimų ugdymo sistema (CBS)

1. CBS turi būti vykdoma bendradarbiaujant kartu su tarptautinėmis finansų įstaigomis, įskaitant Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką (ERPB), Europos investicijų banką (EIB), EIF ir Europos plėtros banko tarybą (EPBT).

CBS apima tokias užduotis:

- a) gerinti investicijų ir technologijų ekspertų žinias apie fondus ir kitus finansinius tarpininkus, investuojančius į novatoriškas ir į augimo potencialą turinčias MVĮ;
- b) skatinti kredito MVĮ teikimą didinant MVĮ teikiamo kredito įvertinimo procedūras.

2. CBS sudaro pradinio kapitalo priemonė ir partnerystės priemonė.

Pagal pradinio kapitalo priemonę dotacijos skiriamos skatinant teikti rizikos kapitalą novatoriškoms MVĮ ir augimo potencialą turinčioms MVĮ, įskaitant tas, kurios priklauso tradicinei ekonomikai, teikiant pagalbą pradinio kapitalo ir kapitalo veiklos pradžiai fondams arba panašioms organizacijoms. Parama taip pat gali būti teikiama ilgalaikiam papildomų darbuotojų, gerai nusimanančių apie investicijas arba technologijas, įdarbinimui.

Pagal partnerystės priemonę dotacijos teikiamos finansiniams tarpininkams, kad jie padengtų techninės pagalbos, skirtos gerinti MVĮ skolų finansavimo kreditų įvertinimo procedūras, išlaidas, taip siekiant suaktyvinti MVĮ finansavimą valstybėse, kur bankinis tarpininkavimas nėra labai išplėtotas.

Kalbant apie partnerystės priemonę, „nelabai išplėtotas bankinis tarpininkavimas“ reiškia bankininkystę tose šalyse, kuriose pagal atitinkamus Europos centrinio banko arba Tarptautinio valiutos fondo duomenis kreditavimas šalies viduje sudaro žymiai mažesnę bendrojo vidaus produkto procentą negu vidutiniškai Bendrijoje.

Partnerystės priemonė papildo tarptautinių finansų įstaigų bankams partneriams arba dalyvauti galinčių šalių finansų įstaigoms teikiamas kredito linijas arba rizikos pasidalinimą. Didelė priemonės dalis skiriama tobulinti bankų ir kitų finansinių institucijų gebėjimams ekologinių inovacijų prasme reikšmingų

projektų komerciniam gyvybingumui įvertinti.

21 straipsnis

Verslo ir inovacijų rėmimo paslaugos

1. Skatinamos verslo ir inovacijų, ypač MVĮ, rėmimo paslaugos.

2. Atsižvelgiant į sukurtą esančių Europos paramos verslui tinklų patirtį ir įgūdžius, finansinė parama gali būti teikiama tinklo partneriams, ypač siekiant teikti:

- a) informacijos, grįžtamojo ryšio, verslo bendradarbiavimo, ir internacionalizavimo paslaugas;
- b) inovacijų paslaugas, bei technologijų ir žinių perdavimo paslaugas;
- c) paslaugas, skatinančias MVĮ dalyvauti Septintojoje bendrojoje MTTP programoje.

Su šiomis paslaugomis susijusi išsamesnė informacija išdėstyta III priede.

3. Tinklo partnerius Komisija atrinks kviesdama teikti paraiškas įvairiose paslaugų srityse, nurodytose 2 dalyje. Po šių kvietimų teikti paraiškas Komisija gali sukurti bendrąjį partnerystės susitarimą su atrinktais tinklo partneriais, kuriame bus konkrečiai nurodomos teikiamų paslaugų rūšys, dotacijų jiems teikimo tvarka ir bendros kiekvienos susitarimo šalies teisės ir pareigos. Tokia bendroji partnerystė gali tęstis visą programos laikotarpį.

4. Be 2 dalyje nurodytų paslaugų įgyvendinimo Komisija gali suteikti finansinę paramą kitai programos apimamai veiklai įgyvendinti. Tokia parama taip pat teikiama kvietimo teikti paraiškas, kurias teikti galimybė gali būti suteikta tik tinklo partneriams, tvarka. Tokios paslaugos užtikrina, kad suinteresuotos pusės ir galimi paraiškų teikėjai gautų visapusišką pagalbą, susijusią su paramos pagal Bendrąją programą galimybėmis.

5. Komisija tinklo partneriams padeda atitinkamais veiksmais ir sudarydama galimybę naudotis atitinkamu koordinavimu. Bendrojoje programoje nedalyvaujančių valstybių organizacijoms gali būti sudaryta galimybė pasinaudoti tuo koordinavimu ir atitinkamais veiksmais.

6. Komisija užtikrina tinklo partnerių abipusį bendradarbiavimą ir, jei kuris nors tinklo partneris negali tiesiogiai atsakyti į jam pateiktą paklausimą, jis turėtų paklausimą perduoti kompetentingam tinklo partneriui.

22 straipsnis

Inovaciniai ir ekologinių inovacijų bandomieji bei pateikimo į rinką projektai

Bendrija teikia paramą projektams, susijusiems su Bendrijos masto reikšmės inovacinių arba ekologinių-inovacinių technologijų, produktų arba praktikos, kurių sėkmė jau buvo įrodyta, tačiau kurie, dėl likusios rizikos, rinkoje dar žymiai neįsigalėjo, pirmuoju taikymu arba pritaikymu rinkai. Jie parengiami taip, kad būtų propaguojamas platesnis tokių technologijų, produktų arba praktikos naudojimas dalyvaujančiose šalyse ir sudaromos palankios sąlygos jų pateikimui į rinką.

23 straipsnis

Politikos analizės, plėtra, koordinavimas ir porinė veikla

Siekiant remti politikos analizes, plėtrą ir koordinavimą su dalyvaujančiomis šalimis galima imtis tokių veiksmų:

- a) atlikti studijas, tyrimus, rinkti duomenis, leisti leidinius, kiek įmanoma paremtus oficialia statistika;
- b) rengti ekspertų, įskaitant valstybės įstaigų ekspertus, MVĮ ir kitų suinteresuotų šalių siunčiamus ekspertus, porinę veiklą, susitikimus, konferencijas ir kitus renginius;
- c) informuoti visuomenę, kurti tinklus ir organizuoti kitą tinkamą veiklą;
- d) lyginti veiklos rezultatus nacionaliniu ir regiono lygiais bei skirti dėmesio geros praktikos pavyzdžiams, įskaitant informavimą apie juos ir jų įgyvendinimą.

24 straipsnis

Verslininkystės ir inovacijų programos paramos priemonės

Komisija privalo reguliariai imtis tokių veiksmų:

- a) konkurencingumo ir su sektoriais susijusių klausimų analizės ir stebėsenos, įskaitant Komisijos metinę ataskaitą apie Europos pramonės konkurencingumą;
- b) įmonių konkurencingumui aktualių Bendrijos priemonių poveikio įvertinimų parengimo ir jų paskelbimo siekiant nustatyti sritis egzistuojančių įstatymų supaprastinimui arba naujų teisinių priemonių parengimui, kurios didintų inovacijų patrauklumą Europos Bendrijoje;
- c) konkrečių Verslininkystės ir inovacijų programos aspektų arba konkrečių jos įgyvendinimo priemonių įvertinimo;
- d) atitinkamos su Verslininkystės ir inovacijų programa susijusios informacijos skleidimo.

3 skirsnis

Metinė darbo programa

25 straipsnis

Metinė darbo programa

Metinėje darbo programoje išsamiai išdėstomos, atsižvelgiant į 10 straipsnyje numatytus tikslus:

- a) priemonės, reikalingos jų įgyvendinimui;
- b) prioritetai;
- c) kokybiniai ir kiekybiniai tikslai;
- d) tinkami įvertinimo kriterijai ir kokybiniai bei kiekybiniai indikatoriai, skirti rezultatų pateikimo efektyvumui įvertinti, kas prisidėtų prie specialiųjų programų tikslų bei visos Bendrosios programos tikslų įgyvendinimo;
- e) veiklos grafikai;
- f) dalyvavimą reglamentuojančios taisyklės;
- g) priemonių pasirinkimo ir įvertinimo kriterijai.

Metinėje darbo programoje aiškiai nurodomos ekologines inovacijas skatinančios priemonės.

24 straipsnyje minimos veiklos metinė darbo programa neapima.

II SKYRIUS

IRT politikos rėmimo programa

1 skirsnis

Tikslai ir veiklos sritys

26 straipsnis

Patvirtinimas ir tikslai

1. Patvirtinama IRT politikos rėmimo programa IRT politikai remti.
2. IRT politikos rėmimo programoje numatomi tokie veiksmai:
  - a) sukurti bendrą Europos informacinę erdvę ir stiprinti informacijos ir ryšių technologijų (IRT) produktų ir paslaugų, bei IRT besiremiančių produktų ir paslaugų vidaus rinką;
  - b) skatinti inovacijas plačiau taikant IRT ir investuojant į IRT;

- c) kurti viskam atvirą informacinę visuomenę ir veiksmingesnes visuomenei svarbias paslaugas ir gerinti gyvenimo kokybę.

3. 2 dalyje numatyti veiksmai turi būti vykdomi skiriant ypatingą dėmesį IRT propagavimui bei visuomenės informavimui apie IRT teikiamas galimybes ir privalumus piliečiams, viešosioms institucijoms ir verslui, o ypač MVĮ.

27 straipsnis

Bendra Europos informacinė erdvė

Veikla, susijusia su bendra Europos informacine erdve, siekiama:

- a) užtikrinti galimybę lengvai naudotis IRT grindžiamomis paslaugomis ir sukurti tinkamas bendras sąlygas greitai, tinkamai ir veiksmingai įsisavinti susiliejančias skaitmenines ryšio priemones ir paslaugas, įskaitant, *inter alia*, jų sąveikos, aiškių standartų naudojimo, o taip pat saugumo ir patikimumo aspektus;
- b) gerinti skaitmeninio turinio kūrimo sąlygas, atsižvelgiant į daugiakalbystę ir kultūrinę įvairovę;
- c) renkant duomenis ir analizuojant vystymosi eigą vykdyti Europos informacinės visuomenės stebėseną, taip pat, galimybės naudotis ir naudojimosi skaitmeninėmis ryšių paslaugomis, įskaitant interneto plėtrą, stebėseną ir prieigos prie naudojimosi plačiajuosčiu ryšiu bei jo turinio ir paslaugų vystymosi, stebėseną.

28 straipsnis

Inovacijų skatinimas plačiau taikant ir investuojant į IRT

Veikla, susijusia su inovacijų skatinimu plačiau taikant ir investuojant į IRT, siekiama:

- a) skatinti procesų, paslaugų ir produktų, kuriems sukurti naudojamosi IRT, inovacijas, visų pirma MVĮ ir viešųjų paslaugų sektoriuose, atsižvelgiant į būtinų gebėjimų reikalavimus;
- b) palengvinti viešojo ir privataus sektorių sąveiką bei partnerystes inovacijai ir investicijoms į IRT pagreitinti;
- c) propaguoti IRT ir informuoti visuomenę apie IRT ir jų naujo pritaikymo teikiamas galimybes ir privalumus tiek piliečiams, tiek verslui, įskaitant pasitikėjimo ir atvirumo naujosios IRT skatinimą, bei Europos lygiu skatinti diskusijas apie naujas IRT tendencijas ir plėtrą.

29 straipsnis

Viskam atvira informacinė visuomenė, veiksmingesnės visuomenei svarbios paslaugos ir geresnė gyvenimo kokybė

Veikla, susijusia su viskam atviroje informacinės visuomenės ir su veiksmingesnių visuomenei svarbių paslaugų kūrimu ir gyvenimo kokybės gerinimu, siekiama:

- a) didinti IRT prieigos galimybes, plėtoti skaitmeninį turinį bei kelti kompiuterinio raštingumo lygį;
- b) sustiprinti pasitikėjimą naudojant IRT ir remti naudojamą IRT, ypač skiriant dėmesio privatumo apsaugos klausimams;
- c) gerinti elektroninių paslaugų kokybę, veiksmingumą, buvimą ir prieinamumą visuomenei svarbioje srityse, kuriose galima dalyvauti naudojantis IRT, įskaitant, kur tinkama, visą Europą apimančias arba tarpvalstybines tarpusavyje susietas viešąsias paslaugas, taip pat gerinti bendrų interesų grupes ir dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais.

2 skirsnis

Įgyvendinimas

1 poskirsnis

Projektų ir su geriausia praktika susijusių veiksmų įgyvendinimas bei teminių tinklų kūrimas

30 straipsnis

Bendrieji klausimai

IRT politikos rėmimo programa gali būti įgyvendinama per projektus, geriausios praktikos veiksmus ir teminius tinklus, įskaitant novatorišką visą Europą apimančių viešųjų paslaugų plataus spektro bandymus ir demonstravimą.

Projektams, geriausios praktikos veiksmams ir teminiams tinklams turi būti siekiama skatinti naudoti novatoriškomis IRT paremtais sprendimais ir tai daryti kuo optimaliau, ypač teikiant visuomenei ir MVĮ svarbias paslaugas. Bendrijos pagalba taip pat turi palengvinti veiksmų kuriant informacinę visuomenę visose valstybėse narėse koordinavimą ir įgyvendinimą.

31 straipsnis

Projektai, geriausios praktikos veiksmams ir teminiai tinklai

1. Remiama tokia veikla:

- a) projektai, įskaitant įgyvendinimo, bandomuosius ir pateikimo rinkai pirmąjį kartą projektus;
- b) geriausios praktikos veiksmams visoje Bendrijoje skleidžiant žinias ir dalijantis patirtimi;

- c) teminiai tinklai, kuriais, bendram tikslui subūriant įvairius proceso dalyvius, siekiama palengvinti bendradarbiavimą ir žinių perdavimą.

2. Projektams turi būti siekiama skatinti inovaciją, technologijų perdavimą ir naujų technologijų, kurias jau galima pateikti į rinką, sklaidą.

Bendrija gali suteikti dotaciją, siekdama prisidėti prie 1 dalyje a punkte minimų projektų.

3. Geriausios praktikos veiksmams atliekami konkrečioms temoms skirtose grupėse, kurias vienija bendras teminis tinklas.

Bendrija remia 1 dalyje b punkte nurodytą veiklą tik tiek, kiek patiriama tiesioginių išlaidų, būtinų arba reikalingų konkrečioms veiksmo tikslams pasiekti.

4. Teminiai tinklai gali būti susieti su geriausios praktikos veiksmams.

Teminė veikla remiama finansuojant papildomas ir reikalavimus atitinkančias tinklo koordinavimo ir įgyvendinimo išlaidas. Bendrijos įnašas gali padengti papildomas reikalavimus atitinkančias šių priemonių išlaidas.

2 poskirsnis

Kitos nuostatos

32 straipsnis

Paraiškos

Paraiškose Bendrijos paramai gauti, kuri reikalinga projektams, geriausios praktikos veiksmams ir teminiams tinklams, numatytiems 31 straipsnyje, pateikiamas finansinis planas, kuriame turi būti nurodyti visi projektų finansavimo komponentai, įskaitant iš Bendrijos prašomą finansinę paramą ir visus kitus prašymus suteikti paramą iš kitų šaltinių. Prireikus gali būti reikalaujama, kad paraiškų kitokio tipo Bendrijos paramai gauti, pavyzdžiui, paslaugoms arba tyrimams, pateikėjai prireikus pateiktų informaciją apie finansinį planą.

33 straipsnis

Politikos analizės, plėtra ir koordinavimas su dalyvaujančiomis šalimis

Siekiant remti politikos analizės, plėtrą ir koordinavimą su dalyvaujančiomis šalimis imamasi tokių veiksmų:

- a) atliekamos studijos, tyrimai, renkami duomenys, leidžiami leidiniai, kiek įmanoma paremti oficialia statistika;
- b) rengiami ekspertų, įskaitant valstybės įstaigų ekspertus, MVĮ ir kitų suinteresuotų šalių siunčiamus ekspertus, susitikimai, konferencijos ir kiti renginiai;
- c) informuojama visuomenė, kuriami tinklai ir organizuojama kita atitinkama veikla;

d) atliekamas nacionalinės veiklos rezultatų lyginamasis vertinimas ir kuriami geriausios praktikos pavyzdžiai, įskaitant informavimą apie juos ir jų įgyvendinimą.

34 straipsnis

Skatinimas, informavimas, informacijos skleidimas ir apsikeitimas ja

1. IRT politikos rėmimo programai įgyvendinti arba pasiruošti būsimiems veiksams imamasi tokios veiklos:

- a) skatinama atitinkama veikla, skleidžiama informacija, informuojama visuomenė;
- b) keičiamasi informacija, žiniomis ir patirtimi, rengiamos konferencijos, seminarai, praktiniai seminarai ar kitokie susitikimai, administruojama jungtinė grupių veikla.

2. Produktų, procesų arba paslaugų pardavimui skirtos priemonės, rinkodaros veikla ir pardavimo skatinimas yra nereikiama veikla.

35 straipsnis

Bendros svarbos projektai: viešieji pirkimai pagal kartu su valstybėmis narėmis nustatytus techninius reikalavimus

Jei siekiant IRT politikos rėmimo programos tikslų to reikia ir jei akivaizdžiai visoms valstybėms narėms aktualu siekiant visos Europos mastu pradėti naudotis produktais, paslaugomis, esminiais paslaugų komponentais ar sudėtinėmis dalimis, Komisija gali sukurti bendros svarbos projektus, kuriuos sudarytų būtinos techninės ir organizacinės užduotys. Atsižvelgiama į esamas iniciatyvas, kad būtų išvengta pastangų dubliavimo.

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija sutaria dėl tokių projektų bendrų techninių reikalavimų ir jų įgyvendinimo tvarkaraščių. Remdamasi tokiais bendrais techniniais reikalavimais ir įgyvendinimo tvarkaraščiais, Komisija skelbia tokių projektų įgyvendinimo konkursus. Tokius kvietimus dalyvauti konkursuose skelbia tik Komisija, laikydama Bendrijos viešųjų pirkimų taisyklę.

3 skirsnis

Metinė darbo programa

36 straipsnis

Metinė darbo programa

Laikantis 26 straipsnyje nustatytų tikslų metinėje darbo programoje išsamiai nustatoma:

- a) jos įgyvendinimui būtinos priemonės;
- b) prioritetai;
- c) kokybiniai ir kiekybiniai tikslai;

d) atitinkami vertinimo kriterijai bei kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai, skirti analizuoti veiksmingumą teikiant rezultatus, kurie padės pasiekti specialiųjų programų ir visos Bendrosios programos tikslų;

e) veiklos grafikai;

f) dalyvavimo taisyklės;

g) priemonių atrankos ir vertinimo kriterijai.

III SKYRIUS

„Pažangios energetikos Europai“ programa

1 skirsnis

Tikslai ir veiklos sritys

37 straipsnis

Sukūrimas ir tikslai

1. Šiuo sprendimu patvirtinama Pažangios energetikos Europai programa, kuria remiamas energijos efektyvumas, energijos rūšių diversifikacija bei atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimas. Ši programa turėtų būti laikoma priemone, kuria siekiama užtikrintos ir tvarios ES energijos, ir tuo pačiu skatinamas Europos konkurencingumas.

2. Pažangios energetikos Europai programoje numatomi tokie veiksmai:

- a) didinti energijos efektyvumą ir racionaliai naudoti energijos šaltinius;
- b) skatinti naujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą ir remti energijos rūšių diversifikaciją;
- c) didinti energijos efektyvumą ir skatinti transporto sektoriuje naudoti naujus bei atsinaujinančius energijos šaltinius.

38 straipsnis

Veiklos tikslai

Pažangios energetikos Europai programos veiksmais siekiama:

- a) sukurti tvarumo gerinimui būtinus elementus, plėtoti miestų ir regionų potencialą, paruošti atitinkamiems strateginiams tikslams pasiekti reikiamas teises priemones; sukurti priemones ir instrumentus, skirtus tęsti ir stebėti Bendrijos ir valstybių narių programos srityse priimtas priemones bei įvertinti jų poveikį;
- b) didinti valstybių narių investicijas į naujas ir pažangiausias technologijas energijos efektyvumo, atsinaujinančių energijos šaltinių ir energijos rūšių diversifikacijos srityse, įskaitant transportą, panaikinant atotrūkį tarp novatoriškų technologijų sėkmingo demonstravimo ir veiksmingo jų patei-

kimo į masinę rinką tam, kad būtų subalansuotos viešojo ir privataus sektorių investicijos, skatinamos pagrindinės strateginės technologijos, sumažintos išlaidos, būtų sukaupta rinkos patirties, mažinama finansinė rizika ir kitos numatomos rizikos bei kliūtys, trukdančios tokio tipo investicijoms;

- c) pašalinti veiksmingai ir pažangiai gaminti ir vartoti energiją trukdančias ne technologines kliūtis skatinant ugdyti institucinius gebėjimus, *inter alia*, vietiniu ir regiono lygiais, tokiomis priemonėmis kaip visuomenės informavimas, ypač per švietimo sistemą, pagrindinių proceso dalyvių, verslo atstovų ir apskritai piliečių skatinimas dalintis patirtimi ir žiniomis, taip pat skatinimas skleisti geriausios praktikos pavyzdžius ir geriausias turimas technologijas, ypač jas propaguojant Bendrijos lygiu.

39 straipsnis

Energijos efektyvumas ir racionalus energijos šaltinių naudojimas (SAVE)

Energijos efektyvumo puoselėjimas ir racionalus energijos šaltinių naudojimas gali apimti tokią veiklą:

- a) gerinti energijos efektyvumą ir racionalesnę energijos vartojimą, ypač statybos ir pramonės sektoriuose, išskyrus 41 straipsnyje numatytą veiklą;
- b) teikti paramą rengiant ir taikant teises priemones.

40 straipsnis

Nauji ir atsinaujinantys energijos šaltiniai (ALTENER)

Naujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių propagavimas gali apimti tokią veiklą:

- a) skatinti naujų ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą centralizuotai ir decentralizuotai gaminant elektros energiją, šilumą ir aušinimą bei tuo remti energijos šaltinių įvairinimą, išskyrus 41 straipsnyje numatytą veiklą;
- b) integruoti naujus ir atsinaujinančius energijos šaltinius į vietines aplinkos ir energetikos sistemas;
- c) remti teisinių priemonių rengimą ir taikymą.

41 straipsnis

Energija transporto sektoriuje (STEER)

Energijos efektyvumo skatinimas ir naujų bei atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas transporto sektoriuje gali apimti tokią veiklą:

- a) remti iniciatyvas, susijusias su visais energijos vartojimo transporto sektoriuje aspektais, ir kuro diversifikaciją;
- b) remti atsinaujinančio kuro ir transporto sektoriuje naudojamą energijos efektyvumą;

- c) teikti paramą rengiant ir taikant teises priemones.

42 straipsnis

Integruotos iniciatyvos

Siekiant sujungti kelias 39, 40 ir 41 straipsniuose numatytas konkrečias sritis arba sritis, susijusias su tam tikrais Bendrijos prioritetais, galima:

- a) į kelis ekonomikos sektorius įtraukti energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių aspektus;
- b) įvairias priemones ir proceso dalyvius sujungti viena veikla arba projektu.

2 skirsnis

Įgyvendinimas

43 straipsnis

Skatinimo ir informacijos skleidimo projektai

Remiama tokia veikla:

- a) strateginės rinkos pokyčių ir energetikos srities tendencijų bendra analize ir reguliaria stebėseną grindžiami tyrimai, reikalingi rengiant naujas teises priemones arba persvars-tant esamus teisės aktus, taip pat ir susijusius su energetikos vidaus rinkos funkcionavimu, įgyvendinant tvarų vystymąsi skatinančią vidutinės trukmės ir ilgalaikę energetikos strategiją, taip pat rengiant ilgalaikius pramonės ir kitų proceso dalyvių savanoriškus įsipareigojimus ir kuriant standartus, ženklavimo ir sertifikavimo sistemas, prireikus taip pat bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis;
- b) tvaraus vystymosi struktūrų ir instrumentų kūrimas, plėtra ir reorganizavimas, įskaitant energetikos valdymą vietos ir regiono lygiais, bei atitinkamų finansinių produktų ir rinkos priemonių kūrimas, panaudojant buvusių ir dabartinių tinklų patirtį;
- c) subalansuotų energijos sistemų ir įrengimų skatinimas siekiant dar labiau pagreitinti jų išsiskverbimą į rinką ir suaktyvinti investicijas, kad būtų palengvintas perėjimas nuo veiksmingesnių technologijų demonstravimo prie jų pardavimo, taip pat visuomenės informavimo kampanijos ir institucinių gebėjimų sukūrimas;
- d) informavimo, švietimo ir mokymo struktūrų kūrimas, rezultatų panaudojimas, žinių ir geriausios praktikos pavyzdžių propagavimas ir skleidimas įtraukiant visus vartotojus, veiksmų ir projektų rezultatų skleidimas ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis per veiksmų tinklus;

- e) Bendrijos teisinių ir paramos priemonių įgyvendinimo ir jų poveikio stebėseną.

44 straipsnis

Pateikimo į rinką projektai

Bendrija teikia paramą projektams, susijusiems su Bendrijos masto reikšmės inovacinių technologijų, procesų, produktų arba praktikos, kurių sėkmė jau buvo įrodyta, pirmuoju taikymu arba pritaikymu rinkai. Jie parengiami taip, kad būtų propaguojamas platesnis tokių technologijų, procesų, produktų arba praktikos naudojimas dalyvaujančiose šalyse ir sudaromos palankios sąlygos jų pateikimui į rinką.

3 skirsnis

Metinė darbo programa

45 straipsnis

Metinė darbo programa

Laikantis 37 straipsnyje nustatytų tikslų metinėje darbo programoje išsamiai nustatoma:

- jos įgyvendinimui būtinos priemonės;
- prioritetai;
- kokybiniai ir kiekybiniai tikslai;
- atitinkami vertinimo kriterijai bei kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai, skirti analizuoti veiksmingumą teikiant rezultatus, kurie padės pasiekti specialiųjų programų ir visos Bendrosios programos tikslų;
- veiklos grafikai;
- dalyvavimo taisyklės;
- priemonių atrankos ir vertinimo kriterijai.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46 straipsnis

Komitetai

- Komisijai padeda tokie komitetai:
  - EIP vadybos komitetas (EIPC) Verslininkystės ir inovacijų programai;
  - IRT vadybos komitetas (IRTK) IRT politikos rėmimo programai;
  - PEE vadybos komitetas (PEEK) „Pažangios energetikos Europai“ programai.

Visapusišką koordinavimą ir bendradarbiavimą visose Bendrosios programos srityse, įskaitant strateginį valdymą, ir nuoseklų bendrą įgyvendinimą užtikrina Komisija, kuriai padeda EIPC, glaudžiai bendradarbiaujant su IRTK ir PEEK.

2. 1 dalyje nurodytiems komitetams taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. 1 dalyje minimi komitetai priima savo darbo tvarkos taisykles.

47 straipsnis

Vartotojo vadovas

1. Įsigaliojus Bendrajai programai, Komisija skelbia lengvai suprantamą ir vartotojui patogų vadovą, kuriame aiškiai, paprastai ir skaidriai apibūdinama naudos gavėjų dalyvavimo Bendrojoje programoje principų sistema. Vartotojo vadovas ypač palengvina MVĮ dalyvavimą.

2. Komisija užtikrina kiek galima spartesnę paraiškos nagrinėjimą nuo jos pateikimo iki vertinimo rezultatų paskelbimo. Vertinimo rezultatai išsiunčiami per protingą laikotarpį.

48 straipsnis

Strateginė konkurencingumo ir inovacijų patariamoji taryba

Komisiją konsultuoja strateginė konkurencingumo ir inovacijų patariamoji taryba, sudaryta iš pramonės ir verslo asociacijų, MVĮ atstovų ir kitų ekspertų. Jų kompetencija turi atitikti Bendrojoje programoje numatytas sritis ir klausimus, kurie apima finansavimą, IRT, energijos ir ekologines inovacijas.

49 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas 96/413/EB panaikinamas.

50 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

27 straipsnio b punkte numatyto tikslo įgyvendinimo priemonės taikomos vadovaujantis Sprendimu Nr. 456/2005/EB iki 2008 m. gruodžio 31 d.

Vėliau veiksmai, inicijuoti Sprendimu Nr. 456/2005/EB minėta dieną arba anksčiau, administruojami laikantis to sprendimo nuostatų, išskyrus tai, kad tuo sprendimu įkurtas komitetas

pakeičiamas šio sprendimo 46 straipsnio 1 dalies b punktu įkurtu IRTK.

Dėl 21 straipsnio 2 dalies a punkte minimų paslaugų, Komisija iki 2007 m. gruodžio 31 d. gali tęsti Europos informacijos centro tinklo veiklą, su jo nariais sudaryti pagal šią Bendrąją programą finansuojamus specialius metinius subsidijų susitarimus bei toliau taikyti Sprendimu 2000/819/EB priimtos daugiametės įmonių ir verslininkystės programos nuostatas.

51 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Strasbūre, 2006 m. spalio 24 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkė

P. LEHTOMÄKI

*I PRIEDAS***Orientacinis biudžeto paskirstymas**

Specialiosioms programoms skiriamos tokios orientacinės biudžeto lėšos:

- a) 60 % bendrojo biudžeto skiriama Verslininkystės ir inovacijų programai, iš kurių maždaug vienas penktadalis skiriama ekologinėms inovacijoms skatinti;
  - b) 20 % bendrojo biudžeto skiriama IRT politikos rėmimo programai;
  - c) 20 % bendrojo biudžeto skiriama programai „Pažangi energetika Europai“.
-

II PRIEDAS

17 straipsnyje numatytų mvį taikomų bendrijos finansinių priemonių įgyvendinimo tvarka

1. VISOMS MVĮ TAIKOMOMS BENDRIJOS FINANSINĖMS PRIEMONĖMS BENDRA TVARKA

A. **Biudžetas**

Iš biudžeto skiriamos lėšos turi visiškai padengti kiekvienos priemonės įgyvendinimo išlaidas, įskaitant mokesčius įsipareigojimus finansiniams tarpininkams, pavyzdžiui, dėl garantijų patiriamus nuostolius, valdymo mokesčius EIF ir Sąjungos išteklius administruojančių tarptautinių finansų įstaigų administravimo mokesčius bei kitas reikalavimus atitinkančias išlaidas.

Turėtų būti galimybė lanksčiai perkelti vienos priemonės įgyvendinimo lėšas kitai priemonei įgyvendinti, kad Bendrosios programos vykdymo metu būtų galima reaguoti į naujas situacijas ir kintančias rinkos sąlygas.

B. **Patikos sąskaitos**

EIF ir atitinkamos tarptautinės finansų įstaigos turi atidaryti atskiras patikos sąskaitas, kuriose būtų laikomos kiekvienai priemonei skirtos biudžeto lėšos. Tokios sąskaitos gali būti palūkanas nešančios sąskaitos. 2013 m. gruodžio 31 d. ar anksčiau gautas palūkanas galima pridėti prie konkrečios priemonės reikmėms skirtų lėšų.

Patikėtiniui sumokėjus mokesčius įsipareigojimus finansiniams tarpininkams šių mokėjimų sumos išskaičiuojamos iš atitinkamų patikos sąskaitų. Lėšos, kurias patikėtinis turi grąžinti bendram Europos Sąjungos biudžetui, patikėtinio administravimo išlaidos ir kitos reikalavimus atitinkančios išlaidos ir sąnaudos išskaičiuojamos iš patikos sąskaitos pagal Komisijos ir patikėtinio susitarimo taisykles. Patikos sąskaita kredituojama iš Komisijos lėšų, palūkanų ir, priklausomai nuo priemonės, iš pajamų, gautų realizavus investicijas (pagal GIF priemonę), arba iš įsipareigojimų ir garantijų mokesčių bei iš kitų gautinų sumų (pagal SMEG priemonę).

Po 2013 m. gruodžio 31 d. visi patikos sąskaitos likučiai, išskyrus numatytas, bet dar nepanaudotas lėšas bei lėšas, kurių pagrįstai reikalaujama reikalavimus atitinkančioms sąnaudoms ir išlaidoms padengti, grąžinamos į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą.

C. **Rinkliavos**

Priemonių įgyvendinimo veiklai taikoma atitinkama rinkliavų politika. Rinkliavas nustato Komisija, atsižvelgdama į rinkos praktiką ir į:

- visą atitinkamos priemonės taikymo trukmę ir atitinkamus stebėsenos reikalavimus, kurie taikomi ilgiau negu trunka biudžetinių įsipareigojimų laikotarpis,
- kokios šalys atitinka paramos teikimo reikalavimus,
- priemonės naujumą ir sudėtingumą,
- atitinkamų veiksmų, tokių kaip rinkos tyrimai, tarpininkų parinkimas ir derybos su jais, sandorių sudarymas ir jų struktūra, stebėsenos ir ataskaitų rengimas, skaičių.

D. **Aiškumas ir informuotumo didinimas**

Kiekvienas tarpininkas turi aiškiai ir skaidriai informuoti apie Bendrijos teikiamą paramą bei suteikti tinkamą informaciją apie Bendrosios programos siūlomas finansavimo galimybes.

Užtikrinama, kad galutiniai naudos gavėjai yra tinkamai informuoti apie galimas finansavimo galimybes.

2. GIF ĮGYVENDINIMAS

A. Įvadas

Komisija ir EIF susitaria dėl patikėtinio, administravimo ir stebėsenos. Komisija taiko specifines išdo administravimo gaires.

B. Tarpininkai

GIF1 ir GIF2 priemonės taikomos į prekybą orientuotiems tarpininkams, kuriems vadovauja nepriklausomos iš atitinkamai kompetentingų ir patyrusių specialistų suformuotos komandos. Tarpininkai atrenkami skaidriai, be diskriminacijos ir vadovaujantis geriausios verslo ir rinkos praktikos pavyzdžiais, vengiant bet kokio interesų konflikto ir siekiant dirbti su didele specializuotų fondų ar panašių struktūrų grupe.

C. Tinkamumo kriterijai

GIF priemonė, laikantis didesnės rizikos investicijų politikos – tiek tarpininkaujančių fondų, tiek jų investavimo politikos atžvilgiu – papildo EIB grupės, įskaitant EIF, savais ištekliais paremtą veiklą.

GIF1

Pagal GIF1 priemonę investuojama į tarpininkų rizikos kapitalo fondus ir kitas investicines priemones, investuojančius į ne anksčiau kaip prieš 10 metų susikūrusias MVĮ, dažniausiai jų veiklos pradžios etape (iki A) ir įmonės susikūrimo etape (A) bei prireikus teikia tolesnes investicijas. Bendra investicijų suma į tarpininko rizikos kapitalo fondą paprastai yra ne didesnė kaip 25 % atitinkamo fondo viso turimo nuosavo kapitalo, o į naujus fondus, kurie gali turėti ypatingai didelės svarbos plėtojant rizikos kapitalo rinkas konkrečiai technologijai arba konkrečiame regione, arba į verslo finansinių rėmėjų investicines priemones investuojama iki 50 %. Bendra investicijų į tarpininko rizikos kapitalo fondą, orientuojantį savo investicijas į ekologinių inovacijų srityje aktyviai veikiančias MVĮ, suma yra ne didesnė kaip 50 %. Ne mažiau kaip 50 % į bet kurį fondą investuoto kapitalo turi sudaryti investuotojų, veikiančių normalias rinkos sąlygas atitinkančiomis aplinkybėmis, kapitalas (pagal „rinkos ekonomikos investuotojo principą“), nepriklausomai nuo šią kapitalo dalį teikiančių investuotojų teisinio statuso ir nuosavybės struktūros. Įsipareigojimas vienam fondui turi neviršyti 30 mln. EUR. Pagal GIF1 priemonę galimas bendrasis investavimas kartu su EIF, EIB kompetencijoje esančiais ištekliais arba kitais EIF administruojamais ištekliais.

GIF2

Pagal GIF2 priemonę investuojama į tarpininkų rizikos kapitalo fondus, investuojančius į MVĮ, dažniausiai B ir C jų raidos etapuose (t. y. įmonei plečiantis). Paprastai bendra investicijų į tarpininko rizikos kapitalo fondą suma sudaro ne daugiau kaip 15 % atitinkamo fondo viso turimo nuosavo kapitalo arba iki 25 %, jei toks fondas:

- yra naujas ir gali turėti ypatingai didelės svarbos plėtojant rizikos kapitalo rinkas konkrečiai technologijai arba konkrečiame regione,
- daugiausiai investuoja į ekologinių inovacijų srityje aktyviai veikiančias MVĮ,
- yra įkurtas pradinio administravimo komandų.

Jei GIF2 ištekliai investuojami bendrai su EIF nuosavais ištekliais, ištekliais pagal EIB mandatą arba kitais EIF administruojamais ištekliais, GIF2 dalis sudaro ne daugiau kaip 15 %. Ne mažiau kaip 50 % į bet kurį fondą investuoto kapitalo turi sudaryti investuotojų, veikiančių normalias rinkos sąlygas atitinkančiomis aplinkybėmis, kapitalas (pagal „rinkos ekonomikos investuotojo principą“), nepriklausomai nuo šią kapitalo dalį teikiančių investuotojų teisinio statuso ir nuosavybės struktūros. Įsipareigojimas vienam fondui turi neviršyti 30 mln. EUR.

D. Investicijų lygiavertiškumas

Investicijos į tarpininko fondą pagal GIF priemonę yra lygiavertės privačių investuotojų investicijoms.

E. Pagrindinis vaidmuo

Naujų fondų, kurie gali turėti labai svarbų skatinimo vaidmenį plėtojant rizikos kapitalo rinkas konkrečiai technologijai ar konkrečiame regione, atžvilgiu EIF gali būti pagrindinis investuotojas.

F. Sąlygų skaidrumas

EIF užtikrina, kad finansavimo pagal GIF1 ir GIF2 sąlygos būtų skaidrios ir suprantamos.

G. GIF taikymo trukmė

GIF yra ilgalaikė priemonė, dažniausiai tarpininkų fondams taikoma 5–12 metų. Bet koku atveju investavimas pagal GIF priemonę trunka ne ilgiau kaip 19 metų nuo delegavimo sutarties tarp Komisijos ir EIF pasirašymo. EIF ir tarpininkų sutartyse turi būti numatomos tinkamos investavimo nutraukimo strategijos.

H. Investicijų realizavimas

Kadangi pagal GIF priemonę daugiausiai investuojama į nekotiruojamus, nelikvidžius ūkio subjektus, minėtų investicijų realizavimas grindžiamas pajamų, kurias tarpininkų fondai gavo pardavę savo investicijas mažosioms ir vidutinėms įmonėms, paskirstymu.

I. Iš realizuotų investicijų gautų pajamų reinvestavimas

Pajamos, įskaitant iki 2013 m. gruodžio 31 d. EIF gautus dividendus ir kompensacijas, pridedamos prie GIF įgyvendinimui skirtų lėšų ir naudojamos GIF įgyvendinimo tikslams.

3. MVĮ GARANTIJŲ PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS**A. Įvadas**

Komisija ir EIF susitaria dėl patikėtinio, administravimo ir stebėsenos aspektų, kurie atitinka įprastą komercinę praktiką. Komisija taiko konkrečias išdo administravimo gaires.

B. Tarpininkai

Tarpininkai atrenkami iš jau vykdomų garantijų programų arba iš tų, kurios gali būti taikomos reikalavimus atitinkančiose šalyse, įskaitant abipusių garantijų organizacijas, ir iš bet kurių kitų tinkamų finansų įstaigų rato. Atranka turi vykti skaidriai, be diskriminacijos ir vengiant bet kokio interesų konflikto.

Tarpininkai atrenkami pagal geriausios rinkos praktikos principus atsižvelgiant į poveikį:

- finansavimui, kuriuo gali naudotis MVĮ (paskolų, nuosavo ir kvazinuosavo kapitalo), apimtims,
- MVĮ galimybėms gauti finansavimą,
- daromą konkrečiam tarpininkui prisiimant MVĮ finansavimo riziką.

C. Tinkamumo reikalavimai

Siekiant padėti kiek galima daugiau MVĮ, MVĮ garantijų priemonės reikalavimų atitikimo finansiniai kriterijai nustatomi kiekvienam tarpininkui individualiai, atsižvelgiant į jo veiklą. Šios taisyklės turi atitikti konkrečios teritorijos rinkos sąlygas ir naudojamas praktikas.

Priemonė taip pat taikoma finansuojant materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimą, įskaitant novatorišką veiklą, technologinę plėtrą ir licencijas.

Su ketvirtąją MVĮ garantijų priemonės dalimi – d) MVĮ skolų finansavimo portfelio pavertimu investicijomis – susiję kriterijai apima pavienius ir daugelio pardavėjų bei daugelio šalių sandorius. Tinkamumo reikalavimai grindžiami geriausiomis rinkos praktikomis, ypač susijusiomis su kredito kokybe ir rizikos įvairinimu skolų finansavimo portfelį verčiant investicijomis.

D. **Garantijų sąlygos**

EIF Komisijos vardu suteiktomis garantijomis pagal su a) skolų finansavimu, b) mikrokreditu ir c) nuosavu arba kvazinuosavu kapitalu susijusias MVĮ garantijų priemonės dalis kompensuoja finansinio tarpininko prisiimtą individualių sandorių finansinio portfelio riziką. Ketvirtoji MVĮ garantijų priemonės dalis – d) paskolos pavertimas investicijomis – susijusi su tam tikrų investicijomis paverstų privilegijuotos paskolos dalių rizikos pasidalinimu arba nedidelės dalies investicijomis paverstos antraeilės paskolos dalies rizikos pasidalinimu didesniąją jos dalį paliekant investuotojui.

EIF teikiamos garantijos, susijusios su SMEG priemonės dalimis: a) skolų finansavimas, b) mikrokreditas, c) nuosavas arba kvazinuosavas kapitalas, dažniausiai yra lygiavertės tarpininko garantijoms arba prireikus tarpininko teikiamam finansavimui.

EIF gali iš finansinio tarpininko imti mokestį, apskaičiuotą nuo išpareigotų, bet pagal sutartą tvarkaraštį nepanaudotų sumų („išpareigojimo mokestį“), ir garantijos mokestį. EIF taip pat gali imti mokestį už atskirus paskolų pavertimo investicijomis sandorius.

E. **Didžiausia EIF bendrų nuostolių suma**

Turi būti nustatytas toks Europos Sąjungos bendrojo biudžeto išlaidų MVĮ garantijų priemonei limitas, kad bet kokiomis aplinkybėmis šios išlaidos neviršytų EIF skirtų biudžeto lėšų MVĮ garantijų priemonei įgyvendinti. Tikėtinų biudžetinių išpareigojimų nėra.

EIF išpareigoja kompensuoti savo dalį tarpininko nuostolių tol, kol bendra kompensacijos tam tikram finansavimo portfeliui suma, iš jos atitinkamai atėmus bendrą susigrąžintų nuostolių sumą, pasiekia iš anksto sutartą sumą, kurią viršijus EIF garantija automatiškai anuliuojama.

F. **Nuostolių susigrąžinimas ir kitos patikos sąskaitai mokėtinos pajamos**

Visi iš tarpininko susigrąžinti nuostoliai įskaičiuojami į patikos sąskaitą ir į juos atsižvelgiama apskaičiuojant didžiausią EIF bendrų nuostolių, patirtų iš tam tikro tarpininko, sumą. Visos kitos pajamos, pavyzdžiui, išpareigojimo mokestis arba garantijos mokestis, įskaičiuojami į patikos sąskaitą ir, jei jos gaunamos iki 2013 m. gruodžio 31 d., panaudojamos MVĮ garantijų priemonės įgyvendinimo reikmėms.

G. **MVĮ garantijų priemonės taikymo trukmė**

Atskiros garantijos MVĮ gali būti teikiamos iki 10 metų.

4. CBS ĮGYVENDINIMAS

A. **Įvadas**

Pradinio kapitalo ir partnerystės priemonės, įskaitant patikėtinio, valdymo ir stebėsenos aspektus, įgyvendinamos pagal Komisijos ir EIF arba atitinkamų tarptautinių finansinių įstaigų susitarimą.

Tarpininkai atrenkami vadovaujantis geriausios rinkos praktikos principais.

Techninės pagalbos paslaugų teikėjas atrenkamas skaidriai, be diskriminacijos ir vengiant bet kokio interesų konflikto.

B. **Pradinio kapitalo priemonė**

Pradinio kapitalo priemonė įgyvendinama per fondą. Visos priemonės įgyvendinimo išlaidos, įskaitant administravimo mokestį ir visas kitas reikalavimus atitinkančias išlaidas, padengiamos biudžeto lėšomis.

Dotacijomis remiami investiciniai fondai, kurie savo visuotinėje investicijų programoje yra numatę teikti pradinį kapitalą, padengiant dalį su tuo susijusių administravimo išlaidų.

C. Partnerystės priemonė

Partnerystės priemonė įgyvendinama per EIF arba atitinkamas tarptautines finansų įstaigas. Priemonė apima techninę pagalbą, administravimo mokesčius ir visas kitas reikalavimus atitinkančias gebėjimų ugdymo reikmėms panaudotas išlaidas.

5. ĮVERTINIMAS

Išorės įvertinimą atlieka nepriklausomi ekspertai, atsižvelgdami į 1998 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimu 98/347/EB dėl finansinės paramos priemonių inovacinėms ir kuriančioms darbo vietas mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) ⁽¹⁾ sukurtos augimo ir užimtumo iniciatyvos ir daugiametės įmonių ir verslininkystės, ypač mažų ir vidutinių įmonių (MVI), programos poveikį. Išorės vertintojai įvertina MVĮ taikomų Bendrijos finansinių priemonių poveikį ir pateikia pasiektų rezultatų kokybės ir kiekybės analizę, ypač įvertindami kiekviena priemone daromą atsvaros poveikį ir jos įgyvendinimui skirtų išlaidų ir gautos naudos santykį. Įvertinimo ataskaitose pateikiami visos Sąjungos ir atskirų valstybių narių bei kitų dalyvaujančių šalių statistiniai duomenys, įskaitant:

- GIF priemonės atveju – paremtų MVĮ skaičių ir sukurtų darbo vietų skaičių,
- grąžos investuotojams norma,
- SMEG priemonės atveju – paremtų MVĮ skaičių ir per finansinius tarpininkus MVĮ suteiktų paskolų skaičių ir vertę bei negrąžintų paskolų skaičių ir vertę,
- Pradinio kapitalo priemonės atveju – paremtų organizacijų skaičių ir pradinio kapitalo investicijų apimtį,
- Partnerystės priemonės atveju – paremtų tarpininkų ir MVĮ skaičių,
- visus konkrečius ekologinių inovacijų paramos atvejus.

Apie išorės vertintojų ataskaitų rezultatus ir tai, ko iš jų pasimokyta, bei apie pasikeitimą geriausia praktika turi būti aiškiai informuojama.

⁽¹⁾ OL L 155, 1998 5 29, p. 43.

III PRIEDAS

Išsamesnė informacija apie 21 straipsnyje nurodytas verslo ir inovacijų rėmimo paslaugas

- a) Informacijos, grįžtamojo ryšio, įmonių bendradarbiavimo ir internacionalizavimo paslaugos:
- skleisti informaciją apie prekių ir paslaugų vidaus rinkos veikimą ir galimybes, įskaitant informaciją apie paraiškų konkursui galimybes,
  - aktyviai remti su MVĮ susijusias Bendrijos iniciatyvas, politikos kryptis ir programas bei MVĮ suteikiant informacijos apie su tomis programomis susijusias prašymų pateikimo procedūras,
  - naudotis esamų teisės aktų poveikio MVĮ nustatymo priemonėmis,
  - padėti Komisijai vykdant poveikio įvertinimo tyrimus,
  - naudotis kitais tinkamais būdais MVĮ įtraukti į Europos politikos formavimo procesą,
  - padėti MVĮ plėtoti tarpvalstybinę veiklą ir tarptautinių tinklų kūrimą,
  - atitinkamomis priemonėmis padėti MVĮ rasti tinkamus verslo partnerius iš viešo ir privataus sektoriaus.
- b) Su inovacijomis susijusios, taip pat technologijų ir žinių perdavimo paslaugos:
- skleisti informaciją ir informuoti visuomenę apie su inovacija susijusią politiką, teisės aktus ir rėmimo programas,
  - skleisti ir naudoti mokslinių tyrimų rezultatus,
  - teikti technologijų ir žinių perdavimo bei įvairių inovacijos proceso dalyvių partnerystės kūrimo brokerių paslaugas,
  - skatinti įmonių, ypač MVĮ, inovacinius gebėjimus,
  - padėti naudotis kitomis inovacijų paslaugomis, įskaitant paslaugas, susijusias su intelektine nuosavybe.
- c) Paslaugos, skatinančios MVĮ dalyvauti Septintojoje bendrojoje MTTP programoje:
- informuoti MVĮ apie Septintąją bendrąją MTTP programą,
  - padėti MVĮ nustatyti savo mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros poreikius ir rasti atitinkamų partnerių,
  - padėti MVĮ rengiant ir koordinuojant projektų, kuriais siekiama dalyvauti Septintojoje bendrojoje MTTP programoje, pasiūlymus.
-